

idescat

Millors estadístiques
per a una societat millor

Anàlisi de resultats

Projeccions de població (base 2018)

Principals resultats

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya

www.idescat.cat

Anàlisi de resultats

Projeccions de població (base 2018)

Principals resultats

Barcelona, maig del 2019

Generalitat de Catalunya
**Institut d'Estadística
de Catalunya**

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Projeccions de població (base 2018) : principals resultats. – 1a edició

I. Institut d'Estadística de Catalunya II. Títol: Precedeix el títol: Anàlisi de resultats
1. Previsió demogràfica – Catalunya – Models matemàtics 2. Catalunya – Població
– Models matemàtics
314.186(460.23)

© Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya
Via Laietana, 58
08003 Barcelona
www.idescat.cat

1a edició: maig del 2019

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement 4.0
Internacional de Creative Commons.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

La versió digital inclou els canvis que s'hagin pogut produir després
del tancament de l'edició en paper.

<https://idescat.cat/p/projb2018>

Índex

Presentació	5
Introducció	7
1. Projeccions de població base 2018. Resum executiu	9
Els resultats: escenari mitjà	9
Els resultats: escenaris alternatius	11
Les hipòtesis	13
2. Les característiques de les projeccions de població de Catalunya base 2018	15
3. Anàlisi de resultats	17
3.1. Evolució de la població catalana	17
3.2. La població el 2030	19
3.3. El creixement natural: naixements i defuncions	20
3.4. El creixement migratori	23
3.5. Transformacions en l'estructura per edats	25
3.5.1. La població en edat escolar	32
3.5.2. La població en edat laboral	34
3.5.3. L'envelliment	36
3.6. La distribució territorial de la població	40
4. Avaluació de les projeccions de població base 2013	51
5. Les hipòtesis de projecció	53
5.1. La fecunditat	55
5.2. La mortalitat	58
5.3. Les migracions	60
5.3.1. Migració amb l'estranger	61
5.3.2. Migració amb la resta d'Espanya	64
5.3.3. Distribució territorial de la migració externa	65
5.3.4. Migració interna de Catalunya	66

La publicació *Projeccions de població (base 2018). Principals resultats* de l'Institut d'Estadística de Catalunya presenta una anàlisi de les principals tendències recents i futures de l'evolució de la població de Catalunya, així com el detall de les hipòtesis demogràfiques a partir de les quals s'han elaborat les projeccions de població. S'ofereixen resultats de la població de Catalunya projectada per sexe i edat fins a l'horitzó 2061, tot i que es fa èmfasi en els resultats a curt i mitjà termini (any 2030). Les projeccions de població base 2018 ofereixen resultats territorials per a les 41 comarques i l'Aran, el municipi de Barcelona, els 8 àmbits del Pla territorial i les 4 províncies. Respecte a les anteriors projeccions base 2013, s'han ampliat el període i l'horitzó per al qual s'ofereixen dades territorials, que ha passat de ser de 13 anys (2013-2026) a situar-lo en 20 anys (2018-2038).

La població de Catalunya va créixer intensament durant el primer decenni del segle XXI, per la intensa migració provinent de l'estranger, i va assolir els 7,5 milions d'habitants. Posteriorment la població ha disminuït lleugerament pels efectes derivats de la crisi econòmica iniciada l'any 2008, però des del 2015 s'ha recuperat la tendència de creixement i la població ha assolit els 7,6 milions d'habitants el 2019.

L'escenari mitjà de les projeccions de població de Catalunya 2018-2061 preveu que la població continuarà creixent a curt, mitjà i llarg termini, i l'any 2030 Catalunya assoliria els 8 milions d'habitants. Paral·lelament, les projeccions apunten tendències ineluctables, com ara una baixa natalitat, la intensificació de l'envelliment i la pèrdua de població en algunes comarques de l'interior. L'oferiment de tres escenaris permet avaluar quina seria l'estructura demogràfica si es manté un saldo migratori molt baix (escenari baix), com també determinar fins a quin punt la immigració pot ajudar a moderar l'envelliment de la població de Catalunya (escenari alt).

Les projeccions de població constitueixen un element molt rellevant per a l'anàlisi i la planificació, ja que la informació que proporcionen sobre l'evolució de la població en les diferents edats pot ser essencial en àmbits com l'educació, el mercat de treball, l'habitatge, les prestacions socials o l'atenció sociosanitària.

L'Idescat posa les *Projeccions de població (base 2018)* al servei de les institucions públiques, dels agents socials i dels usuaris. Aquesta publicació, conjuntament amb tota la informació relativa al futur de la població catalana disponible al web www.idescat.cat, constitueix un conjunt de materials estadístics necessaris per entendre millor les conseqüències futures de les dinàmiques demogràfiques recents i per poder avaluar les noves necessitats i reptes de la població de Catalunya.

Frederic Udina
Director de l'Idescat

Introducció

Les projeccions de població constitueixen una activitat estadística oficial inclosa en la Llei 13/2010, del 21 de maig, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020. El seu objectiu és avaluar les xifres, l'estructura per edat i sexe i la distribució territorial que tindrà la població de Catalunya a curt, mitjà i llarg termini. La present publicació dona a conèixer els resultats de les projeccions de població amb base 2018.

Els resultats que es presenten corresponen a la cinquena edició d'una activitat consolidada que l'Idescat elabora i difon amb periodicitat quinquennal. En comparació amb les anteriors projeccions de població, que abastaven el període 2013-2051, l'horitzó temporal per a Catalunya s'ha ampliat fins a l'any 2061. L'horitzó temporal per al qual s'ofereixen resultats territorials (41 comarques i Aran, municipi de Barcelona, 8 àmbits del Pla territorial i 4 províncies) s'ha establert en l'any 2038. Això representa un horitzó de 20 anys des del punt de partida, mentre que en les anteriors projeccions base 2013 l'horitzó era el 2026, 13 anys des del punt de partida.

Les projeccions de l'Idescat faciliten la comparabilitat d'aquestes projeccions amb les que proporcionen altres oficines estadístiques i organismes oficials, en particular l'INE i l'Eurostat. La data de referència de les poblacions és l'1 de gener de cada any. Els escenaris de les projeccions són tres: baix, mitjà i alt. Es considera l'escenari mitjà com l'escenari de referència, que reflecteix l'evolució que es considera més probable del creixement i l'estructura demogràfica de la població de Catalunya.

La difusió de les projeccions de població es porta a terme principalment mitjançant el web de l'Idescat (www.idescat.cat), a més d'oferir-se una publicació d'anàlisi de principals resultats. A la base de dades multitemàtica es poden consultar i descarregar les poblacions projectades al nivell més detallat de sexe, edat i territori, així com taules amb diferents nivells d'agregació (territorial i per edats), taules sobre els esdeveniments demogràfics projectats i sèries temporals. També estan disponibles al web taules comparatives amb les projeccions de població per a Espanya (INE) i la Unió Europea (Eurostat). Per la seva banda, la publicació en format PDF permet aprofundir en els aspectes metodològics i en l'anàlisi de les hipòtesis de projecció i dels resultats.

1. Projeccions de població base 2018. Resum executiu

L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) elabora amb periodicitat quinquennal les projeccions de població de Catalunya, a fi d'avaluar les xifres, l'estructura per edat i sexe i la distribució territorial que tindrà la població de Catalunya a curt, mitjà i llarg termini. Aquesta és una activitat consolidada del Pla estadístic 2017-2020, que es desenvolupa dins el Programa anual d'actuació estadística dels anys 2018 i 2019.

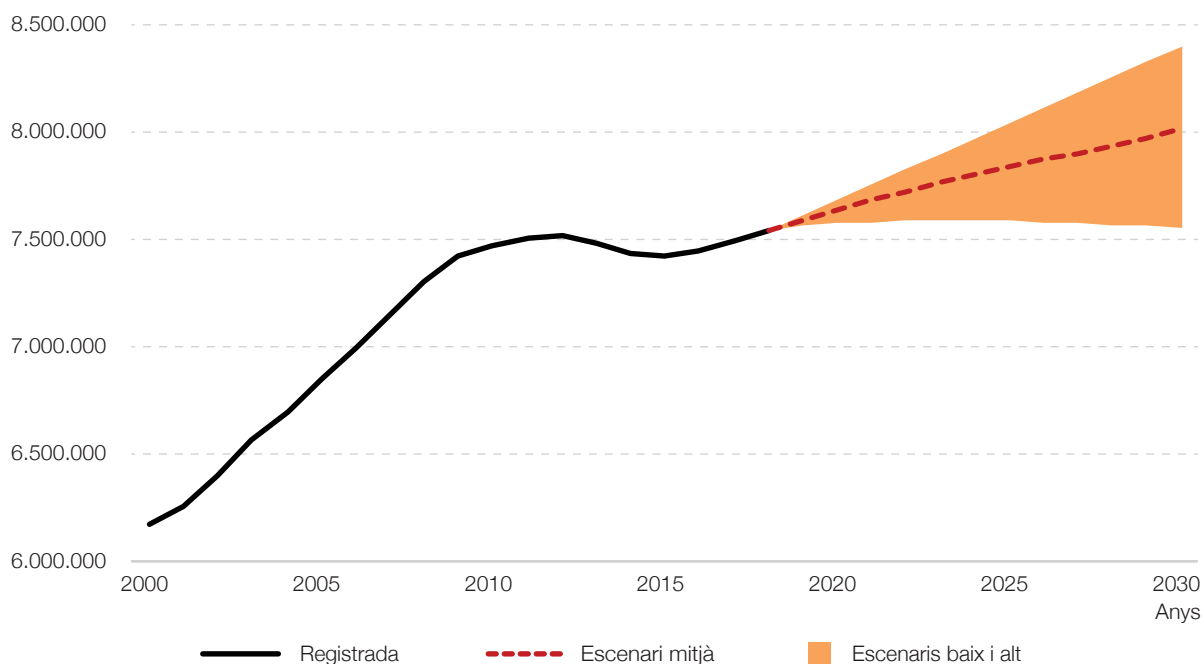
Les projeccions de població base 2018 tenen com a punt de partida la població a 1 de gener de 2018. Aquestes projeccions representen una actualització de les anteriors projeccions de població base 2013. En comparació amb les anteriors projeccions de població, que englobaven el període 2013-2051, l'horitzó temporal per a Catalunya s'ha ampliat fins a l'any 2061. L'horitzó temporal per al qual s'ofereixen resultats territorials (41 comarques i Aran, municipi de Barcelona, 8 àmbits del Pla territorial i 4 províncies) s'ha establert en l'any 2038. Això representa un horitzó de 20 anys des del punt de partida, mentre que en les anteriors projeccions base 2013 l'horitzó era el 2026, 13 anys des del punt de partida.

Els escenaris de les projeccions base 2018 són tres (baix, mitjà i alt), tal com ja es va fer en les anteriors projeccions de població base 2013. S'han elaborat tres hipòtesis (baixa, mitjana i alta) per a cadascun dels components de la projecció: fecunditat, esperança de vida, migració interna, migració amb la resta d'Espanya i migració amb l'estranger. Pel que fa a la caracterització dels escenaris (o la forma de combinar les hipòtesis), les actuals projeccions han mantingut l'esquema de les anteriors projeccions de població, que defineixen un escenari mitjà i dos escenaris extrems. L'escenari mitjà es considera com l'escenari de referència.

Els resultats: escenari mitjà

La població de Catalunya creixerà a curt i mitjà termini, d'acord amb l'escenari mitjà de les projeccions de població base 2018. En el període 2018-2030 la població creixeria en gairebé mig milió de persones, principalment per efecte de la migració, ja que el creixement natural (naixements menys defuncions) serà pràcticament nul en aquest període. L'any 2030 la població de Catalunya assoliria els 8 milions d'habitants.

Gràfic 1. Població segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Els naixements continuaran disminuint en el curt termini, per la disminució del nombre de mares potencials, i després es recuperarien moderadament fins a valors semblants als registrats el 2012-2013. No es preveu que en els propers 40 anys s'assoleixi de nou la xifra de 89.000 naixements registrats el 2008. L'esperança de vida continuarà augmentant, però l'arribada a edats molt avançades de generacions cada vegada més nombroses farà augmentar el nombre de defuncions de manera constant.

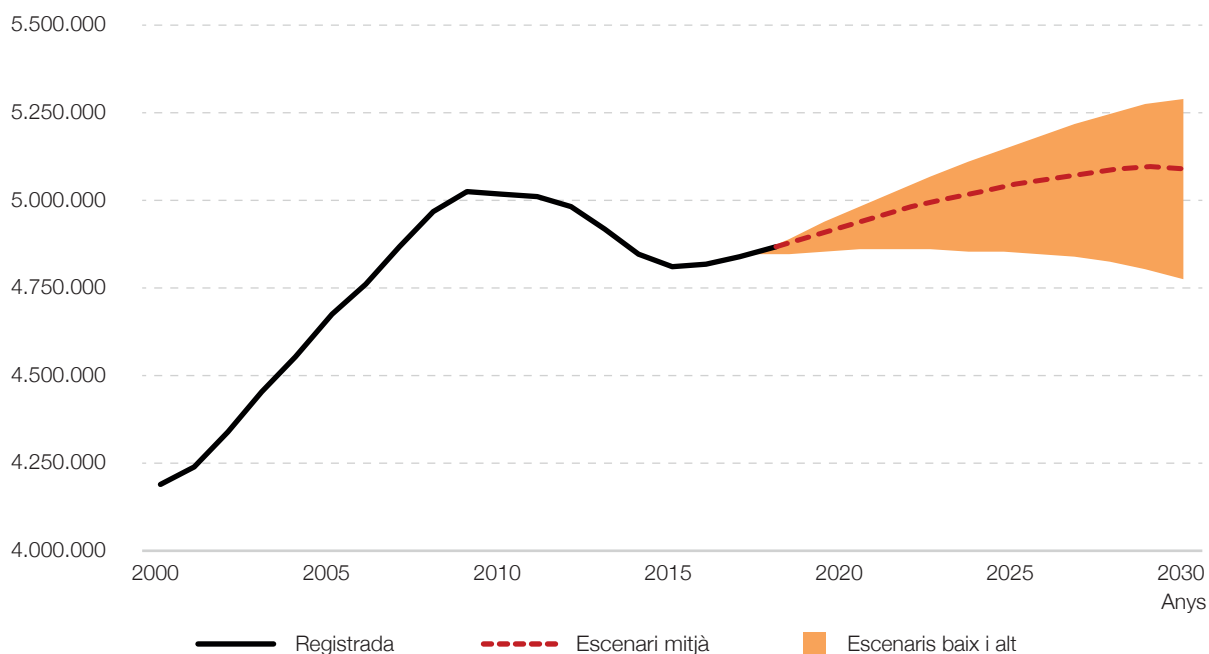
Com a resultat d'això, el saldo natural serà negatiu durant una dècada i per primera vegada en la història recent de Catalunya hi haurà més defuncions que naixements (actualment aquest fet ja es produeix en la meitat de les comarques). En tot el període 2018-2030 el saldo natural es mourà en valors molt propers a zero (bé de signe positiu, bé de signe negatiu).

Els fluxos de migració amb la resta d'Espanya seran molt semblants als actuals, amb un saldo moderadament positiu. Els fluxos d'entrada i sortida de migració amb l'estranger seran importants, amb més entrades que sortides, i el saldo migratori mitjà anual serà de magnitud semblant a l'observat en els anys 2016-2017.

La població de 0 a 15 anys disminuiria dels 1,264 milions del 2018 als 1,137 milions el 2030. La disminució afectaria principalment en les etapes d'educació infantil i primària.

La població en edat de treballar, de 16 a 64 anys, augmentarà lleugerament, fruit dels saldos migratoris previstos. La població en edat de treballar passaria de 4,863 milions el 2018 a 5,088 milions el 2030, i superaria el màxim històric registrat el 2009 (5,022 milions).

Gràfic 2. Població de 16 a 64 anys segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

La població major de 65 anys continuarà creixent i guanyarà pes dins del total de la població: passarà d'1,417 milions el 2018 (el 18,8% de la població) a 1,785 milions el 2030 (el 22,3%). L'índex de dependència de la gent gran, definit com el quocient entre la població de 65 anys i més per cada 100 habitants de 15 a 64 anys, passaria de 28,7 l'any 2018 a 34,5 l'any 2030.

L'evolució de la població de Catalunya més enllà de l'any 2030 dependrà del saldo migratori, ja que el saldo natural (naixements menys defuncions) serà negatiu en mitjana anual. Amb un saldo migratori mitjà anual de 35.000 persones, la població de Catalunya se situaria en 8 milions el 2030 i en gairebé 8,8 milions el 2060, mentre que la població en edat de treballar s'estabilitzaria al voltant dels 5 milions de persones.

Gràfic 3. Població per sexe i edat segons l'escenari mitjà. Catalunya. 2018 i 2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Els resultats: escenaris alternatius

Segons l'escenari alt, la població passaria de 7,544 milions d'habitants el 2018 a 8,4 milions el 2030. L'escenari alt suposa un saldo migratori més gran que en els altres escenaris, que en el període 2018-2030 es preveu que sigui de 750.000 persones i el 2030-2060, d'1,750 milions de persones. L'escenari alt incorpora una natalitat i una esperança de vida més altes, que evitarien que el saldo natural fos de signe negatiu. A llarg termini, el saldo migratori de l'escenari alt seria de gairebé 60.000 persones en mitjana anual, i la població el 2060 assoliria els 10,5 milions d'habitants.

Segons l'escenari baix, la població se situaria en 7,556 milions el 2030, un valor molt semblant a l'actual, però amb una estructura per edats més envellida. L'escenari baix suposa un moderat saldo migratori positiu de 136.000 persones el 2018-2030. Tanmateix, incorpora una natalitat i una esperança de vida més baixes, les quals es tradueixen en un saldo natural negatiu de 123.000 persones en aquest període. A llarg termini, el saldo migratori de l'escenari baix seria de 7.000 persones en mitjana anual, però el saldo natural seria cada any més negatiu i faria disminuir la població fins als 6,9 milions el 2060.

Taula 1. Població projectada segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2060

	Registrada	Escenaris		
		Baix	Mitjà	Alt
2000	6.174.547			
2018	7.543.825			
2030		7.556.435	8.009.428	8.399.704
2045		7.379.934	8.524.820	9.528.045
2060		6.905.766	8.770.092	10.490.139

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Taula 2. Creixement de la població segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2060

	Registrat	Escenaris		
		Baix	Mitjà	Alt
2000-2018	1.369.278			
2018-2030		12.610	465.603	855.879
2030-2045		-176.501	515.392	1.128.341
2045-2060		-474.168	245.272	962.094

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Taula 3. Evolució de la població per grups d'edat segons l'escenari mitjà. Catalunya. 2000-2030

		2000	2018	2030
De 0 a 15 anys		921.275	1.263.679	1.136.608
	De 0 a 5 anys	336.252	437.771	413.511
	De 6 a 11 anys	336.042	506.533	416.449
	De 12 a 15 anys	248.981	319.375	306.648
De 16 a 64 anys		4.184.954	4.862.835	5.087.795
	De 16 a 24 anys	806.570	664.802	798.243
	De 25 a 44 anys	1.930.672	2.125.210	1.942.762
	De 45 a 54 anys	806.448	1.159.261	1.196.218
	De 55 a 64 anys	641.264	913.562	1.150.572
De 65 anys i més		1.068.318	1.417.311	1.785.025
	De 65 a 79 anys	828.672	956.838	1.217.573
	De 80 i més anys	239.646	460.473	567.452
Total		6.174.547	7.543.825	8.009.428

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Les hipòtesis

Respecte a les hipòtesis de fecunditat i mortalitat, a grans trets en les projeccions de població base 2018 es mantenen els valors projectats a llarg termini en les anteriors projeccions base 2013. Tanmateix, s'han modificat els valors projectats a curt termini, per tal de recollir les tendències recents del període 2013-2018 i enllaçar amb els valors a llarg termini.

Taula 4. Hipòtesis de fecunditat i de mortalitat. Catalunya. 2030 i 2060

			Escenari baix		Escenari mitjà		Escenari alt		
Fecunditat			2015-2017	2030	2060	2030	2060	2030	2060
Fills per dona			1,38	1,34	1,35	1,49	1,53	1,68	1,71
Edat mitjana a la maternitat			32,0	32,9	33,0	31,6	31,5	30,2	30,0
			Escenari baix		Escenari mitjà		Escenari alt		
Esperança de vida			2013-2017	2030	2060	2030	2060	2030	2060
En néixer	Homes	80,38	82,16	84,00	83,21	87,00	84,05	90,00	
	Dones	85,96	87,27	89,00	88,00	91,00	88,71	93,50	
A l'edat 65	Homes	19,12	20,26	21,60	21,02	23,85	21,63	26,19	
	Dones	23,14	24,03	25,44	24,62	27,11	25,20	29,26	

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Respecte a la migració, les anteriors projeccions base 2013 consideraven un període inicial de saldo migratori negatiu després de la crisi econòmica. Tanmateix, des del 2015 la migració externa ha tornat a ser de signe positiu, i en el període 2013-2017 la migració ha estat més alta del que s'havia considerat en les projeccions base 2013. En les projeccions base 2018 s'han modificat els valors projectats a curt termini, de manera que la migració projectada resulta de signe positiu en els 3 escenaris tant a curt com a mitjà i llarg termini. Les hipòtesis de migració a mitjà i llarg termini s'han ajustat lleugerament a l'alça.

Taula 5. Hipòtesis de migració. Catalunya. 2018-2060

		Escenari baix		Escenari mitjà		Escenari alt	
Migració (saldo anual)							
Resta d'Espanya		3.889 (2016) 4.216 (2017)	de -931 (2018) a -8.000 (2030)	de 4.052 (2018) a 0 (2030)		de 9.035 (2018) a 8.000 (2030)	
Estranger		38.371 (2016) 43.108 (2017)	de 20.000 (2018) a 15.000 (2030)	de 45.000 (2018) a 35.000 (2030)		de 60.000 (2018) a 50.000 (2030)	
		Escenari baix		Escenari mitjà		Escenari alt	
Migració total							
Acumulat	2000-2017	810.100					
Acumulat	2018-2030		135.608	482.877		746.812	
Acumulat	2031-2045		105.000	525.000		870.000	
Acumulat	2046-2060		105.000	525.000		870.000	

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població base 2018.

2. Les característiques de les projeccions de població de Catalunya base 2018

L'Idescat elabora amb periodicitat quinquennal les projeccions de població de Catalunya, a fi d'avaluar les xifres, l'estructura per edat i sexe i la distribució territorial que tindrà la població de Catalunya a curt, mitjà i llarg termini. Aquesta és una activitat consolidada del Pla estadístic 2017-2020, que es desenvolupa dins el Programa anual d'actuació estadística de l'any 2019.

Les projeccions de població base 2018 tenen com a punt de partida la població a 1 de gener de 2018. Aquestes projeccions representen una actualització de les anteriors projeccions de població base 2013. En comparació amb les anteriors projeccions de població, que englobaven el període 2013-2051, l'horitzó temporal per a les dades de Catalunya s'ha ampliat fins a l'any 2061. Tot i això, es fa èmfasi en els resultats a curt i mitjà termini, en particular fins a l'any 2030. Les projeccions de població base 2018 ofereixen resultats territorials per a les 41 comarques i l'Aran, el municipi de Barcelona, els 8 àmbits del Pla territorial i les 4 províncies. Respecte a les anteriors projeccions base 2013, s'han ampliat el període i l'horitzó per al qual s'ofereixen dades territorials, que ha passat de ser de 13 anys (2013-2026) a situar-lo en 20 anys (2018-2038).

Els escenaris de les projeccions base 2018 són tres (baix, mitjà i alt), tal com ja es va realitzar en les anteriors projeccions de població (base 2013). S'han elaborat tres hipòtesis (baixa, mitjana i alta) per a cadascun dels components de la projecció: fecunditat, esperança de vida, migració interna, migració amb la resta d'Espanya i migració amb l'estranger. Pel que fa a la caracterització dels escenaris (o la forma de combinar les hipòtesis), les actuals projeccions han mantingut l'esquema de les anteriors projeccions de població, que defineixen un escenari mitjà i dos escenaris extrems.

L'escenari mitjà suposa una combinació de fecunditat mitjana, esperança de vida mitjana i migració mitjana (amb la resta d'Espanya i amb l'estranger). Aquest escenari pretén reflectir l'evolució que es considera més probable del creixement i l'estructura demogràfica a Catalunya, d'acord amb les dades recents. L'escenari mitjà es considera com l'escenari de referència.

L'escenari baix inclou migració baixa (amb la resta d'Espanya i amb l'estranger), fecunditat baixa i esperança de vida baixa. Aquest escenari comporta menys creixement i més envelliment de l'estructura demogràfica que els escenaris mitjà i alt. L'escenari baix permet avaluar els nivells de població mínima que Catalunya podria presentar en el futur.

En l'escenari alt es combinen fecunditat alta i esperança de vida alta amb migració alta (amb la resta d'Espanya i amb l'estranger). Aquest escenari reflecteix la població que resultaria si els fluxos migratoris exteriors fossin persistentment alts i els nivells de fecunditat augmentessin substantivament respecte als actuals. L'escenari alt permet avaluar els nivells de població màxima que Catalunya podria presentar en el futur. En termes d'estructura, aquest és l'escenari menys envellit dels tres considerats.

La data de referència de les poblacions projectades és l'1 de gener de cada any. Cal tenir molt present, a l'hora d'utilitzar els resultats de les projeccions, que la piràmide de partida de les projeccions no és la població padronal, sinó que correspon a la població postcensal estimada a 1 de gener de 2018, que ha estat calculada a partir de la informació del Cens de població 2011 i del moviment natural i migratori del període postcensal 2011-2017. La utilització d'estimacions de població en l'elaboració de les projeccions garanteix la comparabilitat de les projeccions de població amb els censos de població i amb els organismes internacionals. El conjunt de dades format per estimacions de població, censos de població i projeccions de població constitueix una sèrie contínua, homogènia i comparable de la població passada, present i futura, alhora que garanteix la coherència amb els fluxos demogràfics (naixements, defuncions i migracions).

Els resultats de les projeccions de població base 2018 s'ofereixen desagregats per sexe i edat simple. Els resultats de Catalunya s'ofereixen fins al grup obert d'edat de 105 anys i més. Respecte a l'edició anterior de les projeccions de població (base 2013) s'ha produït una ampliació, ja que el grup obert era de 100 anys i més. Amb aquesta millora es pretén atendre la necessitat de disposar de més informació de la població centenària, com a conseqüència de l'increment de l'esperança de vida i de l'augment dels nonagenaris. Per a la resta de territoris es manté la mateixa desagregació per edat que en l'edició anterior: edat simple fins a 100 anys i més per a les províncies, 90 anys i més per a les comarques i l'Aran, el municipi de Barcelona i els àmbits del pla territorial. Respecte als resultats per edat quinquennal, la desagregació és fins a 95 anys i més per a tots els territoris.

Les projeccions de població de l'Idescat permeten la comparabilitat amb els resultats de les projeccions que proporcionen altres oficines estadístiques i organismes oficials de l'àmbit espanyol i europeu, en particular l'INE i l'Eurostat. Si bé cada organisme elabora les seves pròpies hipòtesis d'evolució de la fecunditat, la mortalitat i la migració, s'han establert horitzons temporals semblants i s'han calculat indicadors demogràfics que permetin la comparació entre territoris de diferent volum poblacional.

Per elaborar les projeccions de població s'ha utilitzat el mètode dels components, que és el que utilitzen la majoria d'oficines estadístiques que fan projeccions de població. Aquest mètode consisteix a afegir anualment a la piràmide de partida els components del creixement demogràfic: els fluxos de creixement natural (naixements i defuncions) i els fluxos de migració (immigració i emigració). Amb aquesta finalitat es projecten, en primer lloc, els indicadors resum (fills per dona, esperança de vida, immigrants, emigrants i saldo migratori) i després es passa d'aquests indicadors a esdeveniments: naixements, defuncions i migracions, per a cada sexe i per a cadascuna de les edats (excepte els naixements, que s'inclouen tots en el grup de 0 anys).

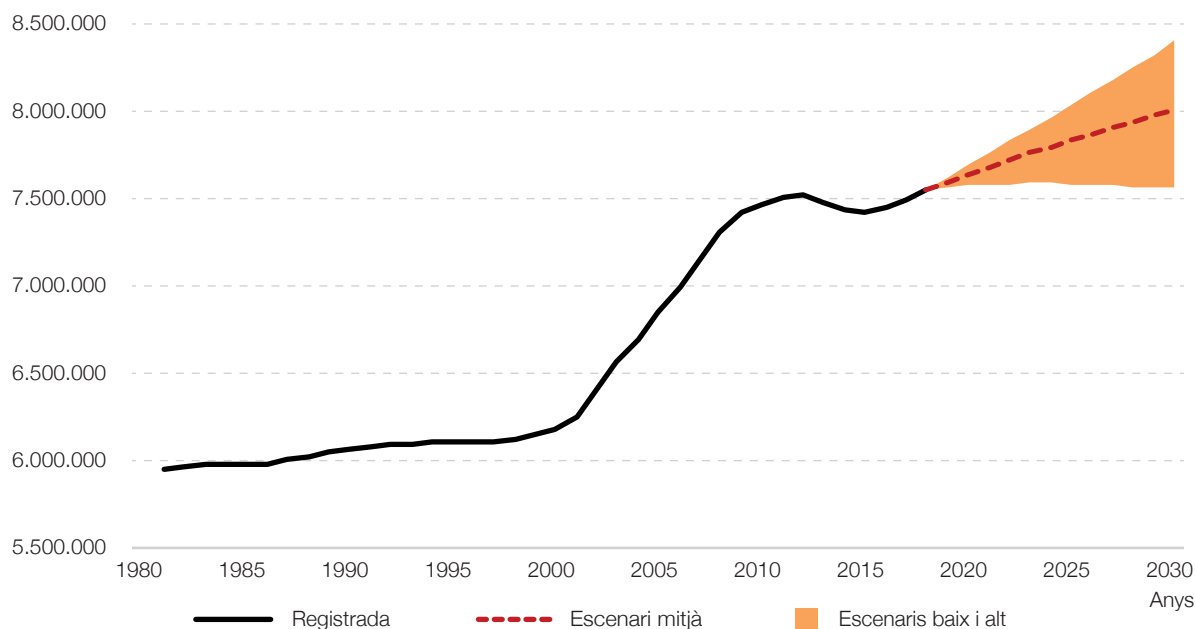
3. Anàlisi de resultats

3.1. Evolució de la població catalana

La població de Catalunya va registrar un augment extraordinàriament alt durant el primer decenni del segle XXI, principalment derivat de la intensa migració provinent de l'estranger. Entre els anys 1981 i 2001 s'havia produït un estancament en la xifra de població a l'entorn dels 6 milions. A partir del 2001 es registra un intens flux de migració externa, en paral·lel a un període de creixement econòmic. En el període 2002-2008 la xifra de població ha conegut un gran augment: en només 7 anys la població ha passat de 6,4 a 7,4 milions d'habitants, amb un creixement anual mitjà del 22 per mil, la qual cosa representa una reedició del boom demogràfic català dels anys seixanta del segle passat. A partir de l'any 2009 el creixement s'alenteix, reflectint el canvi de cicle econòmic. La població catalana ha registrat l'any 2012 el seu valor màxim, lleugerament per sobre dels 7,5 milions d'habitants. Seguidament, la població ha disminuït durant 3 anys, com a conseqüència d'un creixement migratori de signe negatiu, però posteriorment ha recuperat el creixement positiu i el 2018 la població ha marcat un nou valor màxim, de 7,544 milions d'habitants.

Les projeccions de població ofereixen resultats per a cada any del període 2018-2061. L'anàlisi dels resultats es concreta a curt, mitjà i llarg termini. Si bé cada usuari pot tenir una concepció pròpia de l'abast dels diferents terminis temporals, el criteri utilitzat és el següent: el curt termini correspon a l'any 2023, és a dir, a 5 anys vista del punt de partida. El mitjà termini es concreta en l'any 2030, que són 12 anys des del punt de partida, mentre que el llarg termini es concreta en l'any 2060. Els resultats a llarg termini es mostren acompanyats de la sèrie retrospectiva des de l'any 1981, amb l'objectiu de poder establir comparacions entre el passat i el futur.

Gràfic 4. Població segons diferents escenaris. Catalunya. 1980-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

L'escenari mitjà de les projeccions de població base 2018 suposa que la població catalana creixerà moderadament a curt i a mitjà termini. Al llarg del quinquenni 2018-2022 la població augmentaria una mitjana de

45.000 persones l'any, continuant amb la tendència iniciada el 2016, i en el període 2023-2030 la població tindria un creixement mitjà de 36.000 persones l'any. La població actual de 7,544 milions d'habitants el 2018 augmentaria fins als 7,759 milions el 2023 i se situaria en els 8 milions el 2030, assolint valors mai registrats a Catalunya. A més llarg termini, i d'acord amb l'escenari mitjà, la població de Catalunya continuaria creixent de manera moderada i l'any 2060 se situaria en els 8,770 milions d'habitants.

L'escenari baix de les projeccions de població base 2018 suposa que la població catalana creixerà feblement a curt termini, amb una mitjana de 8.000 persones l'any. La població actual de 7,479 milions d'habitants el 2013 se situaria en els 7,584 milions el 2023. A partir d'aquest any la població començaria a disminuir lleugerament, tot i que es mantindria en valors superiors als actuals, ja que el 2030 se situaria en 7,556 milions d'habitants. A més llarg termini, i d'acord amb l'escenari baix, la població de Catalunya continuaria disminuint i l'any 2060 se situaria en els 6,9 milions d'habitants, una població de la mateixa magnitud que la registrada l'any 2005, tot i que el 2060 tindria una estructura demogràfica molt més envellida.

L'escenari alt de les projeccions de població base 2018 suposa que la població catalana creixerà intensament a curt i a mitjà termini, a un ritme mitjà de 70.000 persones l'any. La població actual de 7,543 milions d'habitants el 2018 se situaria en els 7,896 milions el 2023 i 8,4 milions el 2030. A més llarg termini, i d'acord amb l'escenari alt, la població de Catalunya creixeria de manera continuada i l'any 2060 assoliria els 10,5 milions d'habitants.

Taula 6. Població segons diferents escenaris. Catalunya. 1990-2060

	Registrada	Escenaris		
		Baix	Mitjà	Alt
1990	6.062.273			
1995	6.100.983			
2000	6.174.547			
2005	6.846.692			
2010	7.462.044			
2015	7.424.754			
2018	7.543.825			
2020		7.569.130	7.636.113	7.686.061
2025		7.581.175	7.832.006	8.036.649
2030		7.556.435	8.009.428	8.399.704
2035		7.520.259	8.195.667	8.782.351
2040		7.464.865	8.373.703	9.165.138
2045		7.379.934	8.524.820	9.528.045
2050		7.257.136	8.639.077	9.865.363
2055		7.095.936	8.717.962	10.183.849
2060		6.905.766	8.770.092	10.490.139

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Els escenaris de projecció mostren diferents evolucions de la població catalana. A curt termini els tres escenaris consideren que es produirà un augment de població, tal com ja s'ha observat en els anys 2015-2017. Les diferències entre els tres escenaris consisteixen en la durada i la intensitat del període durant el qual Catalunya guanyarà població. En l'escenari baix es preveu que a partir del 2023 la població comenci a disminuir de manera continuada, ja que un feble saldo migratori no compensaria el creixement natural negatiu (més defuncions que naixements). En l'escenari mitjà es preveu que el creixement moderat es mantingui en el temps, gràcies a la contribució de la migració externa, ja que el creixement natural es mourà en valors molt baixos (ja siguin positius o negatius). En l'escenari alt es preveu que el creixement sigui més intens i continuat, resultat d'una migració externa intensa i un creixement natural positiu.

3.2. La població el 2030

La població de Catalunya assoliria els 8 milions d'habitants en l'any 2030. En el període 2018-2030 la població creixeria en gairebé mig milió de persones, principalment per efecte de la migració, ja que el creixement natural (naixements menys defuncions) serà pràcticament nul en aquest període.

Els fluxos de migració amb la resta d'Espanya seran molt semblants als actuals, amb saldo moderadament positiu. Els fluxos d'entrada i sortida de migració amb l'estranger seran importants, amb més entrades que sortides, i el saldo migratori mitjà anual serà de magnitud semblant a l'observat en els anys 2016-2017, al voltant de 40.000 persones per any.

La població en edat de treballar, de 16 a 64 anys, augmentarà lleugerament, fruit dels saldos migratoris previstos. La població en edat de treballar passaria de 4,863 milions el 2018 a 5,088 milions el 2030, i superaria el màxim històric registrat el 2009 (5,022 milions d'habitants). En paral·lel, l'estructura interna de la força de treball s'envellirà, ja que augmentarà la proporció dels majors de 45 anys dins de la població en edat laboral.

La natalitat es mantindrà en nivells baixos, semblants als actuals, i la xifra de naixements estarà per sota dels 70.000 anuals durant la propera dècada, clarament per sota dels 89.000 naixements assolits el 2008 (coincidint amb el xec nadó del govern Zapatero).

Com a resultat de la baixa natalitat, la població en edat de 0 a 15 anys, disminuirà dels 1,264 milions del 2018 als 1,137 milions el 2030. La disminució afectarà principalment a les etapes d'educació infantil i primària. En canvi, la població augmentarà en les etapes d'educació secundària postobligatòria i d'ensenyament universitari perquè hi arribaran les generacions més nombroses nascudes al voltant de l'any 2008.

L'esperança de vida continuarà augmentant i se situaria en els 83,2 anys per als homes i 88 per a les dones (80,6 anys i 86,1 anys respectivament el 2016). Tanmateix, l'arribada a edats molt avançades de generacions cada vegada més nombroses farà augmentar el nombre de defuncions de manera constant.

Com a resultat, el saldo natural serà negatiu durant una dècada i per primera vegada en la història recent de Catalunya hi haurà més defuncions que naixements (actualment aquest fet ja es produeix en la meitat de les comarques catalanes).

La població major de 65 anys continuarà augmentant, tant en valors absoluts com en percentatge respecte al total de població: passarà d'1,417 milions el 2018 (el 18,8% de la població) a 1,785 milions el 2030 (el 22,3%). En paral·lel, es produirà un procés de sobreenvelliment del col·lectiu de gent gran, ja que els octogenaris i nonagenaris hi guanyaran pes: l'any 2018 dos de cada deu majors de 65 anys tenen 80 o més anys, mentre que al 2030 seran tres de cada deu.

El canvi en l'estructura per edats no només afectarà el volum de població de cada un dels trams d'edat, sinó que també es reflectirà en les relacions entre els diferents grups d'edat. L'índex de dependència de la gent gran mesura la població major de 65 anys existent per cada 100 persones de 15 a 64 anys. L'índex de dependència de la gent gran creixerà progressivament i passarà de 28,7 l'any 2018 a 34,5 l'any 2030. A partir del període 2030-2035 augmentarà més intensament, perquè serà quan arribin a l'edat de jubilació les generacions plenes del *baby-boom*.

En resum, l'any 2030 Catalunya tindria 8 milions d'habitants i una població més envellida, resultat de la baixa natalitat i la dinàmica de la piràmide demogràfica. La xifra de població serà gairebé mig milió de persones superior a l'actual, però l'augment de població no afectarà totes les edats i l'estructura serà diferent. La població jove disminuirà en termes absoluts i en termes relatius, la població adulta augmentarà en termes absoluts, però disminuirà en termes relatius, i la població més gran augmentarà en termes absoluts i en termes relatius.

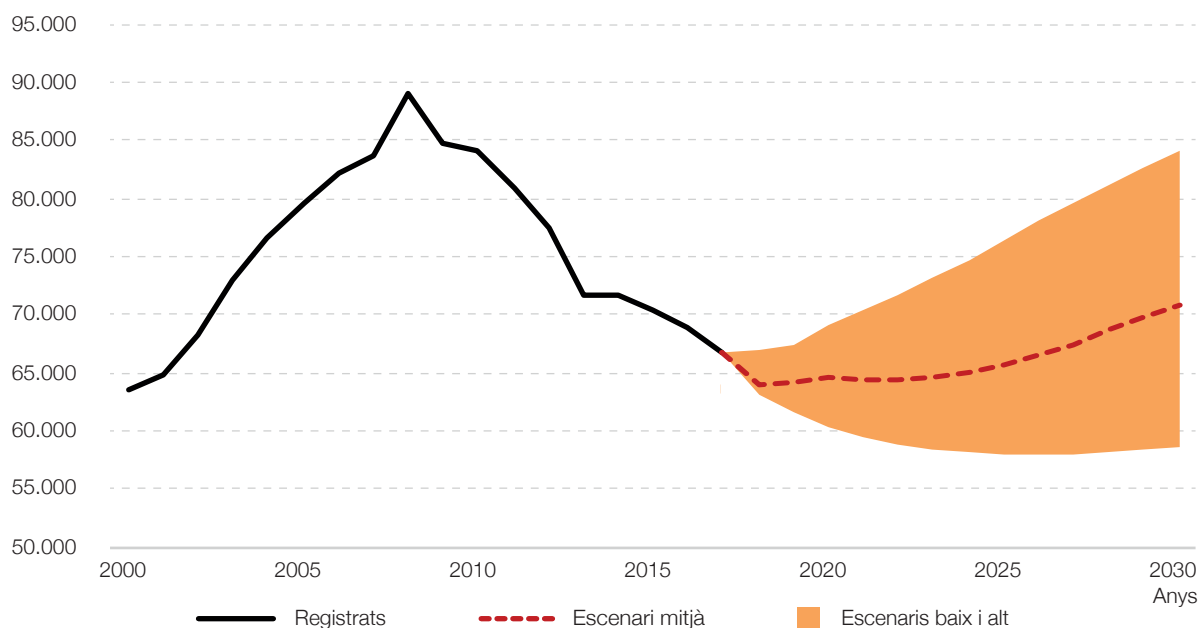
3.3. El creixement natural: naixements i defuncions

La fecunditat ha tingut històricament una evolució amb forts contrastos entre el pic de natalitat del 1975, any que va registrar 112.000 naixements, i la baixa natalitat dels anys noranta, quan es van registrar prop de 55.000 naixements anuals. En el primer decenni del segle XXI es va produir una recuperació de la xifra de naixements fins al màxim de 89.000 l'any 2008, però a partir d'aquesta data va començar una disminució progressiva. La forta fluctuació de la xifra de naixements dels darrers 40 anys s'ha traduït en la forma de la piràmide de població, amb una base més estreta, i tindrà efectes en la natalitat a curt i mitjà termini.

L'Idescat ha elaborat 3 hipòtesis de fecunditat. A l'escenari baix la fecunditat és persistentment baixa, amb nivells dels països del sud d'Europa (1,29 fills per dona el 2023 i 1,34 fills per dona el 2030). A l'escenari mitjà la fecunditat és mitjana-baixa, amb nivells dels països centreeuropeus (1,39 fills per dona el 2023 i 1,49 fills per dona el 2030). A l'escenari alt la fecunditat és mitjana-alta, amb nivells d'alguns països nord-europeus (1,55 fills per dona el 2023 i 1,68 fills per dona el 2030).

Els naixements disminuiran a curt termini i durant una dècada es mantindran en valors lleugerament inferiors als actuals, continuant la tendència iniciada el 2009. El descens futur de la xifra de naixements ve determinat per la disminució del nombre de mares potencials, ja que arriben a l'edat fèrtil les dones de generacions menys nombroses nascudes a partir dels anys noranta i finals dels vuitanta del segle passat. Segons l'escenari mitjà, la xifra de naixements es recuperaria més enllà del 2030, però en tot el període de projecció fins al 2060 no se superarien els 75.000 naixements anuals, valor inferior als 89.000 naixements de l'any 2008. Només en l'escenari alt, que proposa una forta recuperació del nombre de fills per dona (superior a la registrada durant el primer decenni del segle XXI) i una represa de saldos migratoris sostingudament significatius, s'aconseguiria retornar més enllà del 2030 a xifres de naixements equiparables al nivell màxim del 2008.

Gràfic 5. Naixements segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

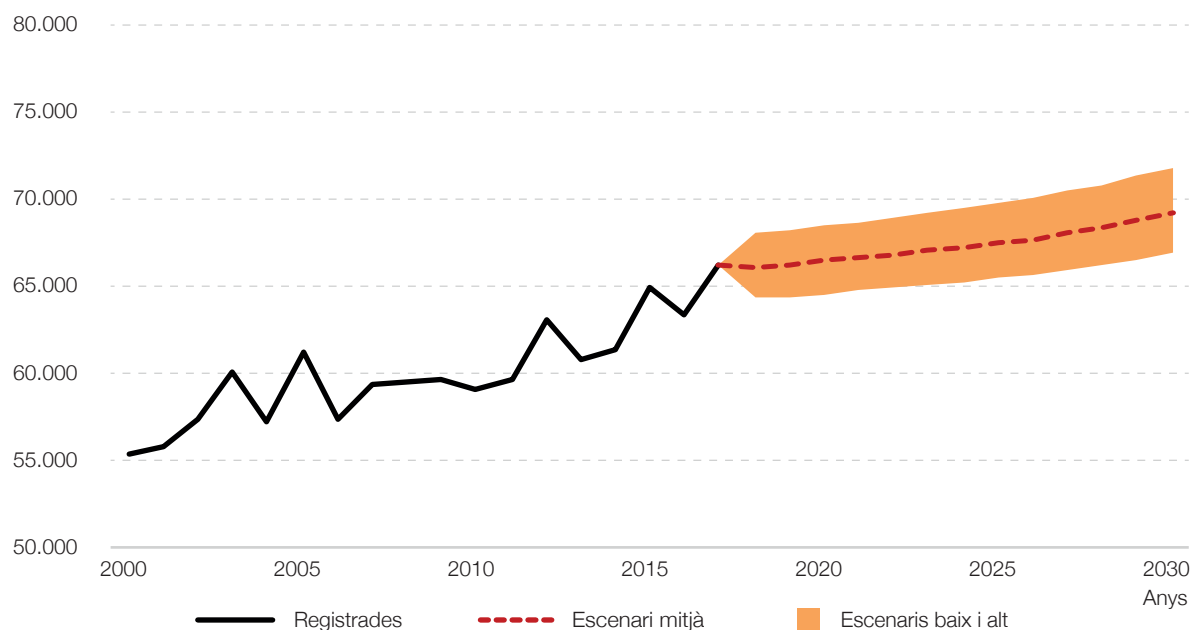

Font: Idescat. Naixements i Projeccions de població (base 2018).

D'ençà del darrer quart del segle XX, l'evolució de l'esperança de vida de la població de Catalunya ha estat extraordinàriament favorable. Entre el 1983 i el 2016 s'ha registrat un augment de la vida mitjana de 7,3 anys per als homes i de 6,8 anys per a les dones, que expressat en altres termes equival a un guany d'esperança de vida de 2,2 anys per dècada en els homes i 2,1 anys per dècada en les dones. Tanmateix, la xifra de defuncions ha crescut de manera continuada, com a conseqüència de l'arribada a edats avançades de poblacions cada vegada més nombroses.

L'Idescat ha establert tres hipòtesis de mortalitat. En els tres escenaris l'esperança de vida continuarà augmentant, però l'arribada a edats avançades de generacions cada vegada més nombroses farà augmentar el nombre de defuncions. La incertesa sobre aquesta tendència és molt baixa i la xifra de defuncions que mostren els tres escenaris poblacionals és molt semblant.

Gràfic 6. Defuncions segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

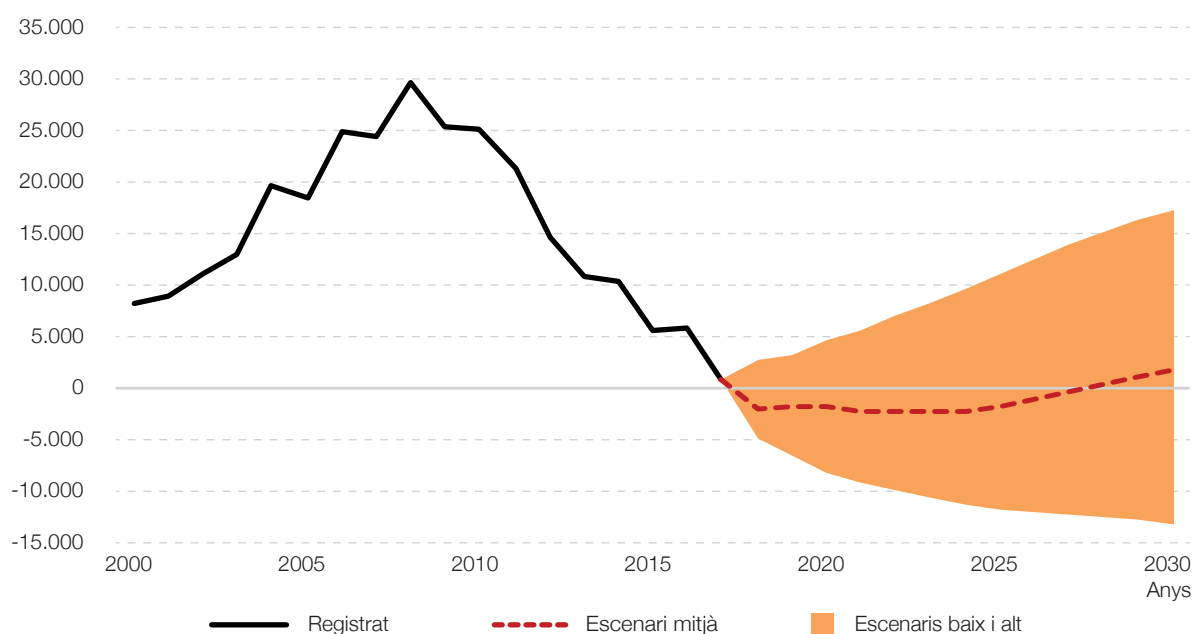
Font: Idescat. Defuncions i Projeccions de població (base 2018).

En les properes dècades es preveu que el creixement natural tingui un comportament cíclic combinat amb una tendència a la baixa. El caràcter cíclic es deriva de les oscil·lacions que presentaran els naixements, mentre que la tendència a la baixa serà conseqüència de la moderació dels naixements i l'augment de les defuncions.

El descens de la natalitat i l'envelliment de la població provocaran que el creixement natural esdevingui negatiu a partir del 2018 i durant una dècada, per primera vegada en la història recent de Catalunya. El creixement natural per al conjunt del període 2018-2030 serà de signe negatiu (-15.000 persones), d'acord amb l'escenari mitjà. Aquest fet representa un canvi demogràfic important, ja que en dècades passades el creixement natural sempre havia estat de signe positiu i, per tant, ha estat un component que sempre ha contribuït al creixement de la població, en major o menor mesura segons l'època. En canvi, a mitjà i llarg termini s'espera que el saldo natural sigui de signe negatiu i només en alguns anys lleugerament positiu, de manera que constituirà un fre al creixement de la població.

Només l'escenari alt comporta un creixement natural positiu, tot i que en valors absoluts molt baixos a curt i llarg termini, i mai superiors als registrats en les darreres dècades. En conseqüència, l'evolució demogràfica futura, mesurada en termes de creixement poblacional, estarà molt condicionada pel comportament dels fluxos migratoris.

Gràfic 7. Creixement natural segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

Font: Idescat. Naixements, defuncions i Projeccions de població (base 2018).

3.4. El creixement migratori

La migració és, segurament, el component demogràfic més difícil de preveure. Històricament els fluxos migratoris a Catalunya han estat molt contrastats. Durant els anys seixanta i primers anys setanta del segle passat, s'estima una migració neta mitjana d'una magnitud de 100.000 persones l'any. En canvi, el saldo migratori en el darrer quart del segle XX va frenar-se radicalment; entre el 1975 i el 1980 les entrades per immigració encara van superar les sortides, amb un saldo migratori estimat de 30.000 persones l'any; entre els anys 1981 i 1985 el saldo va esdevenir de signe negatiu d'una mitjana anual a l'entorn de -16.000, com a conseqüència de l'augment de les sortides de Catalunya en direcció a la resta d'Espanya. Entre els anys 1985 i 1996 s'estima que hi va haver una migració neta molt baixa, al voltant de 6.000 habitants l'any, però a partir del 1996 va canviar la tendència i es va produir un creixement progressiu de la migració.

En el període 2001-2007 es produeix un boom migratori i s'estima que en aquest període Catalunya ha tingut una mitjana anual de 122.000 migrants nets. Aquest creixement ha estat el resultat de l'augment de la immigració exterior, atès que el saldo migratori registrat amb la resta d'Espanya en aquest període ha estat clarament negatiu, d'una mitjana anual de -5.000 migracions netes. El flux net de migració a principis del segle XXI és, en valors absoluts, tant o més alt que el registrat durant els anys seixanta i primers anys setanta del segle passat, i es pot caracteritzar com a històricament excepcional. A partir de l'any 2009 el creixement s'alenteix, reflectint el canvi de cicle econòmic, i, com a conseqüència de l'augment de la migració internacional de retorn, el saldo migratori esdevé negatiu el 2012-2014, amb un mínim de -55.000 migrants nets el 2013. Recentment, però, ha tornat a ser positiu fins a situar-se en 47.000 migrants nets el 2017.

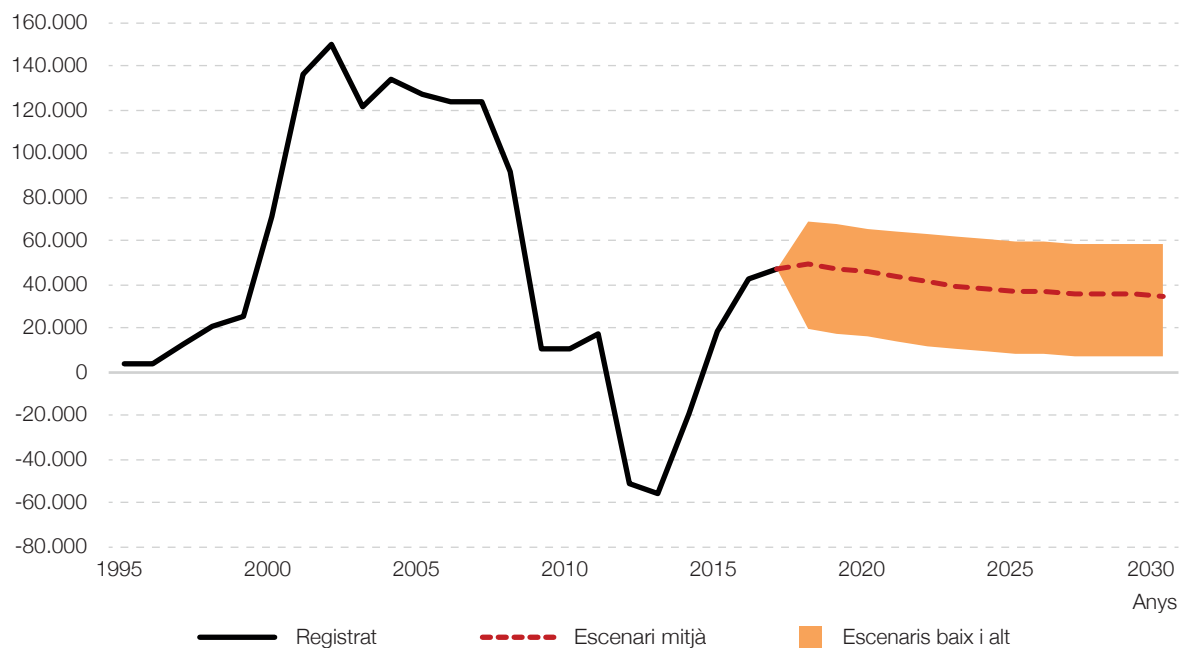
El saldo migratori de Catalunya és de signe positiu des de l'any 2015 i es preveu que ho continuï sent en el futur, ja que els tres escenaris de les projeccions incorporen creixements migratoris positius a curt, mitjà i llarg termini. Aquest és un tret distintiu de les projeccions de població de l'Idescat, que tradicionalment consideren que Catalunya és un territori receptor de migració. Els tres escenaris de les projeccions es diferencien en la intensitat de la migració neta a mitjà i llarg termini: en l'escenari baix el creixement migratori és feble, en l'escenari mitjà el creixement migratori és moderat i en l'escenari alt el creixement migratori és persistentment intens.

Segons l'escenari mitjà, es preveu que els fluxos migratoris amb l'estranger es moderin però que a curt termini el saldo migratori continuï sent de magnitud semblant al registrat en el període 2016-2017. Es preveu que el creixement migratori del període 2018-2022 sigui de 45.000 migrants nets anuals de mitjana, amb una migració acumulada de 225.000 persones en aquest quinquenni. En el conjunt del període 2018-2030, el saldo migratori seria de 40.000 migrants nets de mitjana anual. L'escenari mitjà preveu en el mateix període 2030-2060 un saldo migratori net de 35.000 persones de mitjana anual. Com a referència, el saldo migratori del període 1985-2015 ha estat de 36.000 persones de mitjana anual. (Aquest període combina anys de migració feble i fins i tot negativa amb la intensa onada migratòria del segle XXI. En aquest període Catalunya va passar dels 6 als 7,5 milions d'habitants.)

L'escenari baix suposa que el saldo migratori es mantindrà positiu però feble, i a curt termini seria de magnitud semblant a la del 2015, inferior a l'actual. Es preveu que el creixement migratori del període 2018-2022 sigui de 16.000 migrants nets anuals de mitjana, amb una migració acumulada de 80.000 persones en aquest quinquenni. A mitjà i llarg termini la migració continuaria sent feble. En el conjunt del període 2018-2030, el saldo migratori seria d'11.000 migrants nets de mitjana anual. L'escenari baix preveu en el mateix període 2030-2060 un saldo migratori net de 7.000 persones de mitjana anual. Com a referència, el saldo migratori del període 1975-2000 ha estat de 9.000 persones de mitjana anual. (Aquest període no inclou l'onada migratòria del segle XXI. En aquest període Catalunya va passar dels 5,6 als 6,2 milions d'habitants.)

L'escenari alt suposa que a curt termini la migració continuarà creixent per sobre del nivell actual. L'escenari alt preveu que el creixement migratori del període 2018-2022 sigui de 66.000 migrants nets anuals de mitjana, amb una migració acumulada de 330.000 persones en aquest quinquenni. A mitjà i llarg termini la migració continuaria sent intensa. En el conjunt del període 2018-2030 el saldo migratori seria de 62.000 migrants nets de mitjana anual. L'escenari baix preveu en el mateix període 2030-2060 un saldo migratori net de 58.000 persones de mitjana anual. Com a referència, el saldo migratori del període 2000-2017 ha estat de 60.000 persones de mitjana anual. (Aquest període es correspon amb la intensa onada migratòria del segle XXI.)

Gràfic 8. Creixement migratori segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

3.5. Transformacions en l'estructura per edats

La clàssica forma de piràmide que mostrava la representació gràfica de la població ja fa anys que està canviant en molts països. A la piràmide clàssica els nens i joves representen una base àmplia, i les generacions disminueixen gradualment com a resultat d'una mortalitat creixent amb l'edat. L'estructura per edats de la població catalana fa anys que presenta unes cohorts de mitjana edat particularment àmplies, fruit del *baby-boom* dels anys setanta i de la recent onada immigratòria. Són les anomenades “generacions plenes”; tant les generacions anteriors, més velles, com les posteriors, més joves, són menys nombroses. En paral·lel, les generacions nascudes a mitjans dels anys noranta són menys nombroses que les nascudes els anys anteriors i posteriors, i s'anomenen “generacions buides”. El trànsit de les generacions plenes per les diferents edats, i en menor mesura el de les generacions buides, determina el present i el futur de l'estructura per edats de la població catalana.

L'any 2030 la població de Catalunya serà més envellida, resultat de la baixa natalitat i la dinàmica de la piràmide demogràfica. Segons l'escenari mitjà, la població total el 2030 serà de 466.000 persones superior a l'actual, però l'augment de població no afectarà totes les edats i l'estructura serà diferent. La població jove disminuirà en termes absoluts i en termes relatius, la població adulta augmentarà en termes absoluts però disminuirà en termes relatius, i la població més gran augmentarà en termes absoluts i en termes relatius.

Gràfic 9. Població per sexe i edat segons l'escenari mitjà. Catalunya. 2018 i 2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

En efecte, l'any 2030 la població de 0 a 15 anys haurà disminuït en 127.000 habitants i passarà de ser el 16,8% del total a ser el 14,2%. La població de 16 a 64 anys haurà augmentat en 225.000 habitants, però perdrà pes dins del total de la població, tant la població de 15 a 39 anys, que passarà del 28,2% al 27,9%, com la població de 40 a 64 anys, que passarà del 36,3% del total al 35,6%. La població major de 65 anys haurà augmentat en 368.000 habitants, i augmentarà el pes dins del total de la població, tant la població de 65 a 84 anys, que passarà del 15,7% al 18,6%, com la població de 85 i més anys, que passarà del 3,1% del total al 3,7%.

Taula 7. Població per grans grups d'edat segons diferents escenaris. Catalunya 2018 i 2030

	2018	2030					
		Baix		Mitjà		Alt	
		Població	Creixement	Població	Creixement	Població	Creixement
De 0 a 15 anys	1.264	1.030	-234	1.137	-127	1.259	-4
De 16 a 39 anys	2.127	2.071	-56	2.235	108	2.361	234
De 40 a 64 anys	2.736	2.726	-10	2.853	117	2.949	213
De 65 a 84 anys	1.181	1.454	273	1.492	311	1.522	341
De 85 anys i més	236	276	40	293	57	309	72
Total	7.544	7.556	13	8.009	466	8.400	856

Unitat: milers de persones.

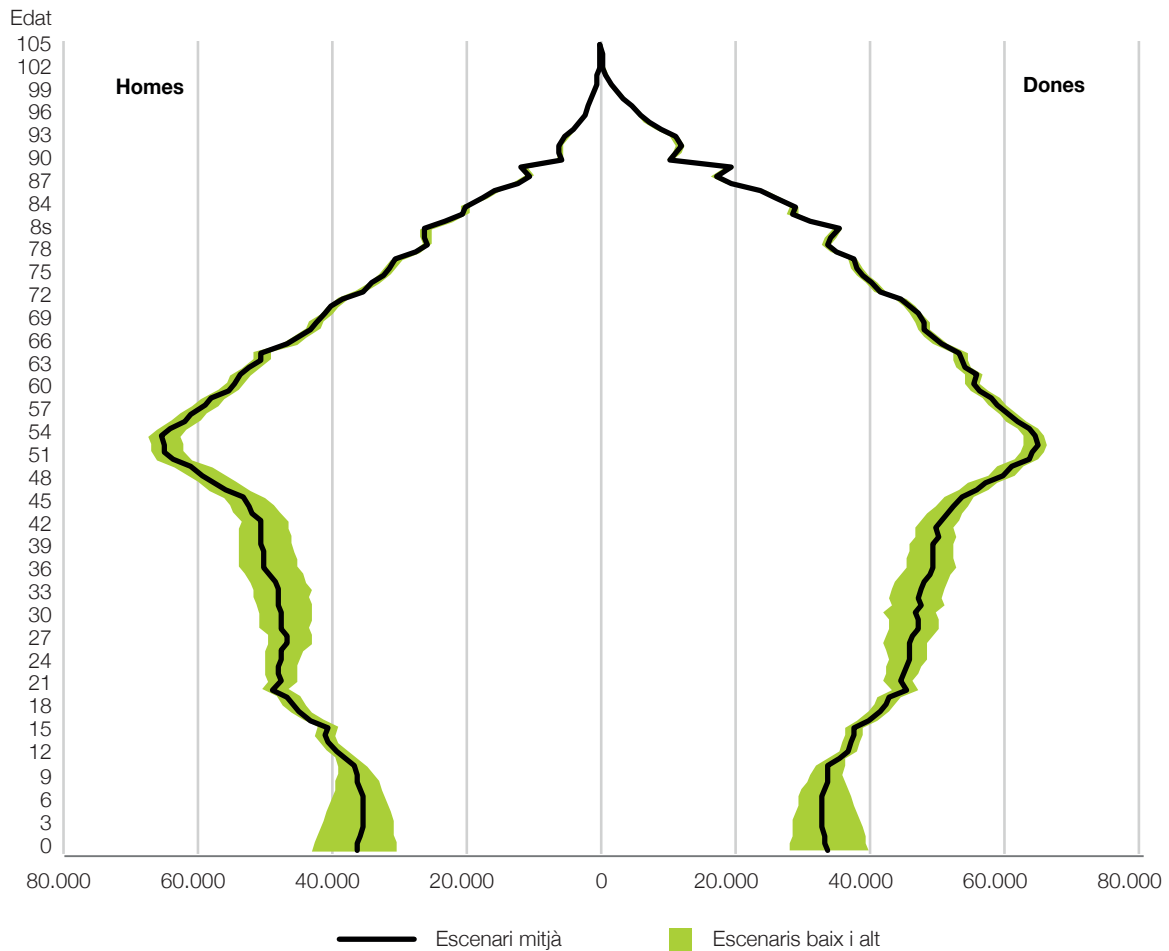
	2018	2030					
		Baix		Mitjà		Alt	
		Població	Creixement	Població	Creixement	Població	Creixement
De 0 a 15 anys	16,8	13,6	-3,1	14,2	-2,6	15,0	-1,8
De 16 a 39 anys	28,2	27,4	-0,8	27,9	-0,3	28,1	-0,1
De 40 a 64 anys	36,3	36,1	-0,2	35,6	-0,6	35,1	-1,2
De 65 a 84 anys	15,7	19,2	3,6	18,6	3,0	18,1	2,5
De 85 anys i més	3,1	3,7	0,5	3,7	0,5	3,7	0,5
Total	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Unitat: tant per cent.

Els escenaris baix i alt ofereixen resultats alternatius quant a les xifres de població i estructura per edats. Tanmateix, la incertesa sobre la població el 2030 no és la mateixa en totes les edats. En les edats infantils la incertesa és més gran, a causa de les diferents hipòtesis sobre la fecunditat. Anàlogament, en les edats adultes passa el mateix, entre els 25 i els 50 anys, per efecte de les hipòtesis de migració. En canvi, la xifra de població dels majors de 65 anys és força semblant en els tres escenaris, tot i l'existència de tres hipòtesis de mortalitat.

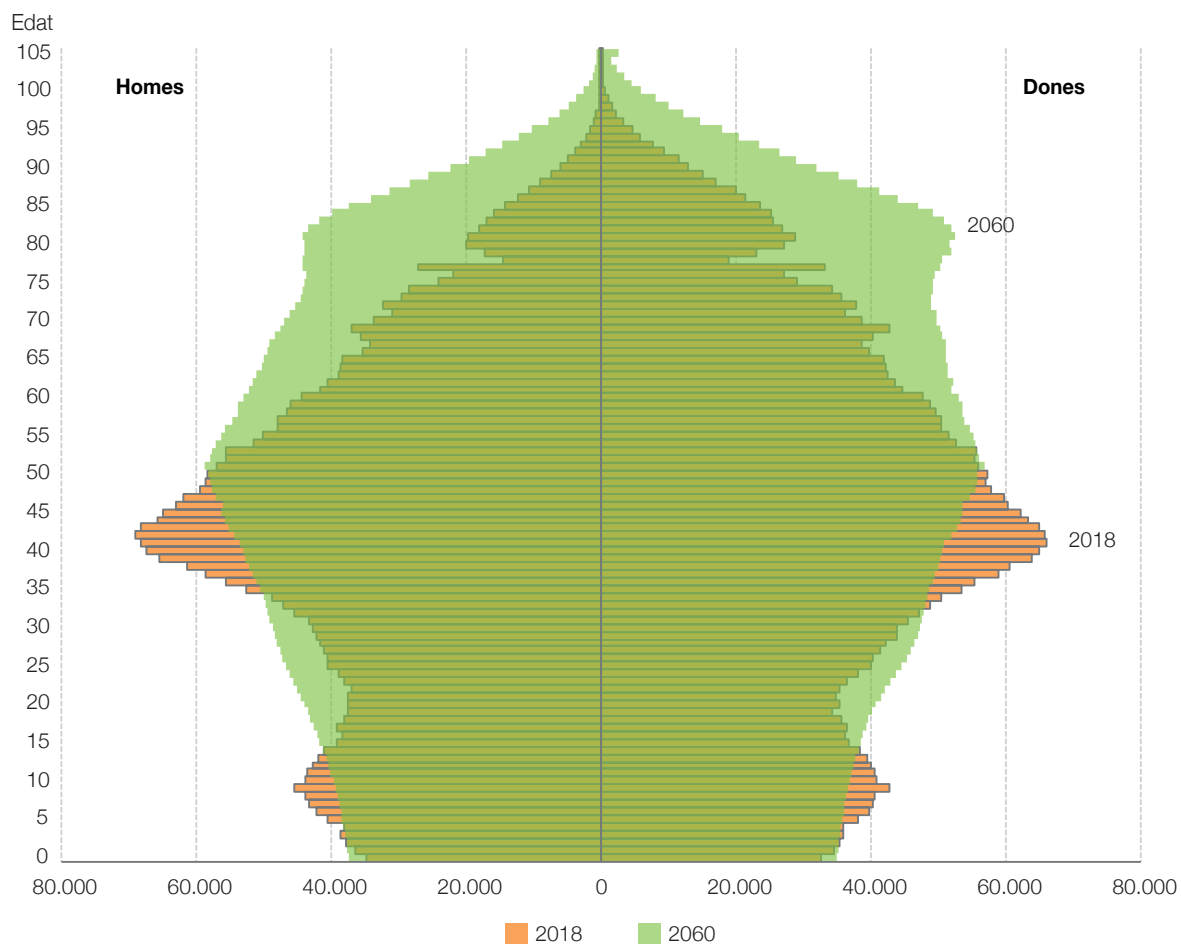
Gràfic 10. Població per sexe i edat segons diferents escenaris. Catalunya. 2030

Font: Idescat. Projeccions de població (base 2018).

L'any 2060 la població de Catalunya serà molt més envellida que en l'actualitat, ja que la migració externa no podrà compensar la baixa natalitat i la dinàmica de la piràmide de població. La població total haurà augmentat en 1,2 milions d'habitants, però mentre que els grups de població de 0 a 14 anys, de 15 a 39 anys i de 40 a 64 anys seran gairebé igual de nombrosos que els actuals, el guany de població es concentrarà exclusivament en el grup de 65 anys i més.

Gràfic 11. Població per sexe i edat segons l'escenari mitjà. Catalunya. 2018 i 2060

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

El trànsit cap a edats madures i velles de les generacions plenes, que actualment estan en la franja d'edat al voltant dels 40 anys, provocarà canvis importants en l'estructura demogràfica. Actualment la població major de 65 anys representa el 18,8% de la població, aproximadament un de cada sis habitants. El 2060 la població major de 65 anys haurà augmentat en més d'un milió de persones i representarà el 29,8% de la població. L'envelliment serà especialment visible per l'augment del nombre de majors de 85 anys, que passarà dels 236.000 habitants el 2018 als 704.000 el 2060, el triple del valor actual.

Taula 8. Població per grans grups d'edat segons diferents escenaris. Catalunya 2018 i 2060

	2018	2060					
		Baix		Mitjà		Alt	
		Població	Creixement	Població	Creixement	Població	Creixement
De 0 a 15 anys	1.264	883	-381	1.210	-54	1.554	290
De 16 a 39 anys	2.127	1.693	-434	2.224	96	2.721	594
De 40 a 64 anys	2.736	2.173	-563	2.721	-14	3.175	439
De 65 a 84 anys	1.181	1.609	428	1.912	731	2.165	985
De 85 anys i més	236	547	311	704	467	874	638
Total	7.544	6.906	-638	8.770	1.226	10.490	2.946

Unitat: milers de persones.

	2018	2060					
		Baix		Mitjà		Alt	
		Població	Creixement	Població	Creixement	Població	Creixement
De 0 a 15 anys	16,8	12,8	-4,0	13,8	-3,0	14,8	-1,9
De 16 a 39 anys	28,2	24,5	-3,7	25,4	-2,8	25,9	-2,3
De 40 a 64 anys	36,3	31,5	-4,8	31,0	-5,2	30,3	-6,0
De 65 a 84 anys	15,7	23,3	7,7	21,8	6,1	20,6	5,0
De 85 anys i més	3,1	7,9	4,8	8,0	4,9	8,3	5,2
Total	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Unitat: tant per cent.

El canvi en l'estructura per edats no només afectarà el volum de població de cada un dels trams d'edat, sinó que també es reflectirà en les relacions entre els diferents grups d'edat, que es poden quantificar mitjançant els índexs de dependència demogràfica. L'índex de dependència de la gent gran mesura la població major de 65 anys existent per cada 100 persones de 15 a 64 anys. A fi de permetre la comparabilitat entre els països europeus, on hi ha diferències en l'edat legal de jubilació, aquesta és la definició utilitzada per l'Eurostat per a l'índex de dependència de la gent gran. Per la seva banda, l'índex de dependència juvenil mesura la població menor de 15 anys existent per cada 100 persones de 15 a 64 anys. L'índex de dependència global és la suma dels dos índexs anteriors i mesura la població menor de 15 o major de 64 anys en relació amb cada 100 persones de 15 a 64 anys.

L'augment de la població de 65 anys i més, que es produirà tant en valors absoluts com en percentatge respecte al total de població, es traduirà en un augment progressiu de l'índex de dependència de la gent gran, que passaria del valor de 28,7 l'any 2018 a 34,5 l'any 2030 i a 52,1 l'any 2060, segons l'escenari mitjà. L'augment de l'índex de dependència de la gent gran serà progressiu durant tot el període 2018-2060, però augmentarà més intensament a partir del període 2030-2035, que serà quan arribin a l'edat de jubilació les generacions plenes del *baby-boom*. En canvi, a partir de l'any 2045 els increments seran cada cop més moderats.

Taula 9. Índex de dependència de la gent gran segons diferents escenaris. Catalunya. 1990-2060

	Registrat	Escenaris		
		Baix	Mitjà	Alt
1990	20,5			
1995	22,8			
2000	25,1			
2005	24			
2010	24,2			
2015	27,8			
2018	28,7			
2020		29,4	29,2	29,1
2025		31,9	31,3	31,0
2030		35,5	34,5	34,0
2035		40,3	38,9	38,0
2040		46,4	44,2	42,8
2045		52,5	49,4	47,4
2050		55,2	51,6	49,4
2055		55,5	52,0	50,1
2060		54,9	52,1	50,7

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Nota: Índex de dependència de la gent gran: població de 65 anys i més per cada 100 persones de 15 a 64 anys.

El valor actual de l'índex de dependència de la gent gran és de 28,7 el 2018, molt semblant al d'Espanya i al de la Unió Europea al 2018, que són de 29,2 i de 30,5, respectivament. Alguns països europeus presenten actualment valors superiors, com ara Itàlia (35,2), Grècia (34,1), Portugal (33,3) i Alemanya (32,8). Els valors futurs projectats de l'índex de dependència de la gent gran per a Catalunya en els tres escenaris difereixen principalment per l'efecte de les hipòtesis de migració, i en menor mesura per l'efecte de la fecunditat i la mortalitat. L'escenari mitjà és l'escenari de referència, ja que es considera més plausible d'acord amb les tendències demogràfiques recents. L'escenari alt té els valors més baixos en l'índex de dependència, ja que incorpora més migració en edat laboral a mitjà i llarg termini, i té una fecunditat més alta que a llarg termini acaba incorporant-se al tram d'edat de 15 a 64 anys. A l'altre extrem, l'escenari baix té els valors més alts de l'índex de dependència, ja que la baixa migració i fecunditat intensifiquen l'envelliment estructural de la població catalana.

En l'horitzó 2030 l'índex de dependència de la gent gran a Catalunya (34,5) continua en valors inferiors als de la mitjana europea (39,1). En canvi, en l'horitzó 2060 aquest índex (52,1 en l'escenari mitjà) se situa per sobre de la mitjana europea (51,6). L'escenari alt, que incorpora alta migració i fecunditat, situaria Catalunya en nivells lleugerament inferiors als de la mitjana europea. En canvi, l'escenari baix, que incorpora baixa migració i fecunditat, situaria Catalunya en nivells superiors als de la mitjana europea. Cal fer esment que el valor d'aquest índex a Espanya correspon a les projeccions de població de l'Eurostat.

L'evolució temporal de l'índex de dependència de la gent gran és diferent a Catalunya en relació amb molts països europeus. En efecte, el valor de Catalunya evoluciona més moderadament que en altres països fins a l'any 2030, però, en canvi, entre el 2030 i el 2050 ho fa de manera més intensa. Una situació anàloga es produeix per a Espanya. La raó cal trobar-la en la diferent estructura demogràfica de la població de Catalunya i d'Espanya, on les generacions plenes són les nascudes als anys setanta, mentre que a la majoria dels països del centre i nord d'Europa, com ara França, Alemanya, el Regne Unit i Itàlia, les generacions plenes són les nascudes als anys seixanta, de manera que aquests països porten una dècada d'avançament en termes d'envelliment de la seva estructura demogràfica.

Taula 10. Índex de dependència de la gent gran. Catalunya i països europeus. 2010-2060

	2010	2018	2020	2030	2040	2050	2060
Catalunya escenari baix	24,2	28,7	29,4	35,5	46,4	55,2	54,9
Catalunya escenari mitjà	24,2	28,7	29,2	34,5	44,2	51,6	52,1
Catalunya escenari alt	24,2	28,7	29,1	34,0	42,8	49,4	50,7
Alemanya	31,4	32,8	33,7	42,9	49,4	51,2	55
Àustria	26,2	27,9	28,4	35,7	42,2	45,3	51
Bèlgica	26	29,1	30	35,8	39,9	41,4	43,5
Bulgària	26,5	32,5	34	40,1	47,5	57,7	63,3
Croàcia	26,7	30,7	32,3	39,9	44,8	50,1	53,5
Dinamarca	24,9	30,1	30,9	35,5	39,6	39,8	44,6
Eslovàquia	17,3	22,5	24,4	32,6	39,1	50,9	59,4
Eslovènia	23,8	29,6	31,8	40,8	48,2	55,7	55,3
Espanya	24,6	29,2	30,7	40,2	54	62,1	53,7
Estònia	25,9	30,6	31,8	37,6	42,3	48,8	55,8
Finlàndia	25,6	34,2	35,9	42,2	43,4	45,5	49,5
França	25,6	31,6	32,9	39,7	45,1	45,1	43,4
Grècia	28,6	34,1	35,7	44,4	58,4	71	67,5
Hongria	24,2	28,5	30,7	35,1	41,1	48,9	53,1
Irlanda	16,5	21,2	22,8	28,7	36,6	45,5	44,5
Itàlia	31,2	35,2	36,1	44,3	57,3	62,5	61,2
Letònia	26,8	31,4	32,7	43,2	51	59,3	65,7
Lituània	25,6	30,1	31,5	45,8	56,9	60,1	64,2
Luxemburg	20,4	20,6	21,5	26,6	32,7	38,2	44,3
Malta	21,4	28	32,5	40,3	41,2	45,7	53,6
Països Baixos	22,8	29	30,4	38,4	44	42,5	44,2
Polònia	19,1	25,3	27,8	37	42,2	54,6	64,8
Portugal	27,5	33,3	34,6	43,6	55,6	65,3	64,9
Regne Unit	24,6	28,6	29,1	34,1	38,5	40	43,4
Romania	23,7	27,5	29,1	34,7	45,2	53,9	56,9
Suècia	27,7	31,7	32,5	34,6	36,9	37,9	42,6
Txèquia	21,7	29,6	31,4	36	41,9	51,9	56
Xipre	17,8	23,4	24,3	30,6	34,8	42,1	55,2
Unió Europea (28)	26,1	30,5	31,7	39,1	46,4	50,3	51,6

Font: Idescat. Projeccions de població base 2018 i Eurostat, Population projections base 2015.

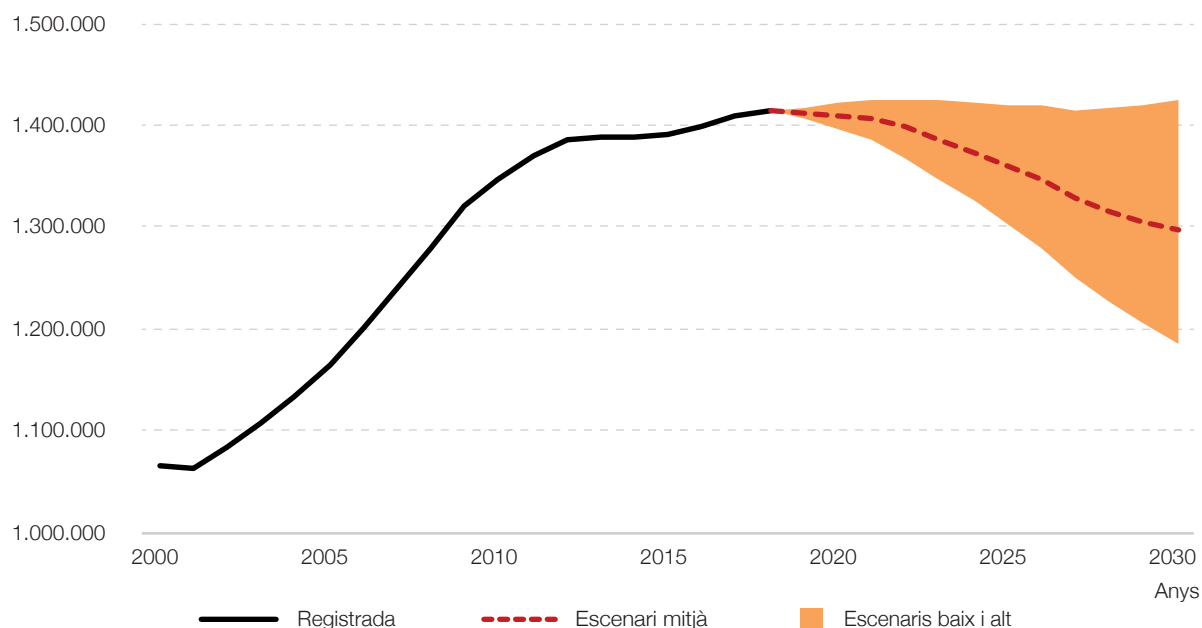
Nota: Índex de dependència de la gent gran: població de 65 anys i més per cada 100 persones de 15 a 64 anys.

3.5.1. La població en edat escolar

La població en edat escolar ha registrat un augment important durant el primer decenni del segle XXI, després d'haver disminuït al llarg de la darrera dècada del segle XX. La recuperació de la natalitat, que havia assolit valors mínims a mitjans dels anys noranta, sumada a la forta onada immigratòria del període 2001-2008, hi han contribuït de forma notòria.

L'evolució futura de la població en edat escolar ve determinada principalment pels efectius actuals de població infantil i per l'evolució de la natalitat. En la projecció de la població en edat escolar s'observen dues tendències. La primera tendència general és que la població en edat escolar tindrà fluctuacions, amb etapes d'augment i etapes de disminució. Aquest no és un fenomen nou, tenint en compte que aquestes fluctuacions ja s'estan produint en l'actualitat, i és una conseqüència dels cicles que s'han produït i que es produiran en el nombre de naixements. Els sistemes escolars obligatori i postobligatori s'hauran d'anticipar a l'evolució fluctuant de la població que transitarà per les diverses etapes del sistema escolar. La segona tendència general és que no és previsible que ni a curt ni a mitjà termini es registrin contingents superiors als observats el 2018. Només en l'escenari alt, que inclou fecunditat i saldos migratoris continuadament alts, la població en edat escolar de 0 a 17 anys seria superior a l'actual.

Gràfic 12. Població de 0 a 17 anys segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Taula 11. Població per cicle educatiu segons diferents escenaris. Catalunya. 1990-2060

	1990	2000	2010	2018	2020	2030	2040	2050	2060
Escenari mitjà									
De 0 a 17 anys	1.446	1.064	1.347	1.414	1.410	1.298	1.344	1.400	1.372
De 0 a 2 anys	172	174	260	211	199	209	228	220	218
De 3 a 5 anys	185	163	247	227	222	205	230	228	221
De 6 a 11 anys	480	336	440	507	494	416	451	472	454
De 12 a 15 anys	407	249	265	319	336	307	290	320	316
De 16 i 17 anys	203	143	135	150	158	161	145	160	163
De 18 a 24 anys	683	664	537	515	540	637	558	567	602
Escenari baix									
De 0 a 17 anys	1.446	1.064	1.347	1.414	1.397	1.185	1.101	1.083	1.006
De 0 a 2 anys	172	174	260	211	195	176	180	167	152
De 3 a 5 anys	185	163	247	227	221	179	182	175	158
De 6 a 11 anys	480	336	440	507	491	380	366	365	335
De 12 a 15 anys	407	249	265	319	334	294	246	249	238
De 16 i 17 anys	203	143	135	150	157	155	127	126	123
De 18 a 24 anys	683	664	537	515	533	606	502	458	457
Escenari alt									
De 0 a 17 anys	1.446	1.064	1.347	1.414	1.422	1.426	1.595	1.705	1.754
De 0 a 2 anys	172	174	260	211	206	247	273	275	292
De 3 a 5 anys	185	163	247	227	223	239	276	280	291
De 6 a 11 anys	480	336	440	507	496	458	538	572	580
De 12 a 15 anys	407	249	265	319	337	316	342	386	392
De 16 i 17 anys	203	143	135	150	159	166	167	193	200
De 18 a 24 anys	683	664	537	515	545	661	609	681	738

Font: Idescat, Estimacions de població i Projeccions de població base 2018.
Unitat: milers de persones.

3.5.2. La població en edat laboral

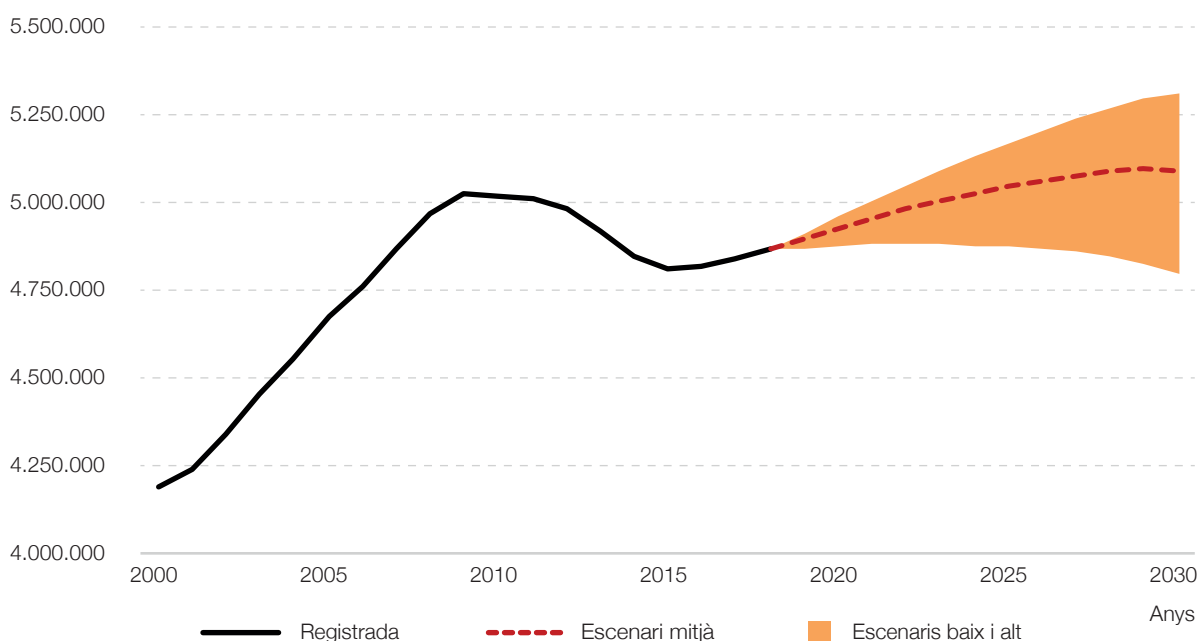
La població en edat activa, de 16 a 64 anys, ha registrat un augment progressiu durant les darreres dècades, principalment per l'entrada en aquestes edats de les generacions plenes nascudes als anys seixanta i setanta del segle XX. Al llarg del primer decenni del segle XXI, la forta onada immigratòria hi va contribuir de manera significativa i l'augment de la població en edat activa es va intensificar, fins a arribar a màxims històrics de 5 milions de persones l'any 2010. Tanmateix, en el període 2010-2014, en un context de migració de signe negatiu, la població en edat activa ha disminuït lleugerament i a partir del 2015, amb la recuperació de la migració externa, la població en edat activa ha tornat a augmentar fins a gairebé els 4,9 milions de persones el 2018.

En l'evolució futura de la població en edat activa s'observen dues tendències. La primera tendència és que a curt i mitjà termini el més previsible és que continuï la recuperació de la població en edat laboral, que segons l'escenari mitjà s'estabilitzaria el 2030 al voltant dels gairebé 5,1 milions de persones. Aquest valor seria superior al màxim observat el 2009. A més llarg termini, la població en edat activa disminuiria lleugerament cap a nivells al voltant dels 4,9 milions d'habitants. Aquest valor seria equiparable a l'observat en l'actualitat. Cal recordar que aquests resultats corresponen a l'escenari mitjà, caracteritzat per una migració de signe positiu a curt, mitjà i llarg termini.

En l'escenari baix, caracteritzat per una migració de signe positiu i intensitat baixa a curt i mitjà termini, la població en edat activa s'estabilitzaria a curt termini i disminuiria lleugerament a mitjà termini fins a situar-se en els 4,8 milions de persones el 2030. A partir del 2030 l'escenari baix tindria un saldo migratori pràcticament nul (7.000 persones anuals) i una baixa fecunditat, que es traduirien en una disminució de la població activa fins als 3,9 milions l'any 2060. En l'escenari baix, la població en edat activa a llarg termini retrocediria fins a valors equivalents als registrats als anys vuitanta i noranta del segle passat.

En l'escenari alt, caracteritzat per una migració intensa i continuada a curt, mitjà i llarg termini, la població en edat activa creixeria progressivament, fins a situar-se l'any 2030 en els 5,3 milions de persones. A llarg termini, la població en edat activa creixeria a un ritme mitjà semblant al registrat prèviament a la gran onada immigratòria de la primera dècada del segle XXI, i el 2060 se situaria en els 5,9 milions de persones.

Gràfic 13. Població de 16 a 64 anys segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

La segona tendència és l'envelliment de l'estructura interna de la població en edat activa, que es concreta en l'augment de la població major de 45 anys, tant en valor absolut com en pes dins de la població en edat laboral. Aquesta tendència, que es va iniciar fa dues dècades, és comuna als tres escenaris de projecció i és conseqüència de la inèrcia de la piràmide de població actual. La població de 45 a 64 anys representa el 42,6% de la població en edat laboral l'any 2018, un percentatge superior al 34,6% de l'any 2000. El pes d'aquest grup d'edat dins la població en edat activa continuarà augmentant fins a assolir el 46,1% l'any 2030. A llarg termini, el pes d'aquest grup d'edat se situaria en el 44,3% l'any 2060. La població de 35 a 44 anys serà la que més disminuirà dins del conjunt de la població en edat laboral, mentre que el pes de la població de 16 a 34 anys augmentarà lleugerament.

Taula 12. Població de 16 a 64 anys segons diferents escenaris. Catalunya. 1990-2060

	1990	2000	2010	2018	2020	2030	2040	2050	2060
Escenari mitjà									
Població de 16 a 64 anys	3.981	4.185	5.019	4.863	4.922	5.088	4.953	4.852	4.945
% població 16 a 24 anys	22,3	19,3	13,4	13,7	14,2	15,7	14,2	15,0	15,5
% població 25 a 34 anys	22,7	24,2	24,7	18,0	17,8	18,5	20,3	19,1	19,3
% població 35 a 44 anys	20,6	21,9	25,3	25,7	24,2	19,7	21,1	22,6	21,0
% població 45 a 54 anys	17,1	19,3	20,3	23,8	24,4	23,5	20,9	22,2	22,8
% població 55 a 64 anys	17,4	15,3	16,2	18,8	19,4	22,6	23,5	21,1	21,5
Escenari baix									
Població de 16 a 64 anys	3.981	4.185	5.019	4.863	4.873	4.797	4.413	4.037	3.866
% població 16 a 24 anys	22,3	19,3	13,4	13,7	14,2	15,9	14,2	14,4	15,0
% població 25 a 34 anys	22,7	24,2	24,7	18,0	17,7	18,0	20,1	19,0	18,7
% població 35 a 44 anys	20,6	21,9	25,3	25,7	24,2	19,1	20,4	22,6	20,9
% població 45 a 54 anys	17,1	19,3	20,3	23,8	24,5	23,8	20,8	22,2	23,2
% població 55 a 64 anys	17,4	15,3	16,2	18,8	19,6	23,3	24,4	21,8	22,2
Escenari alt									
Població de 16 a 64 anys	3.981	4.185	5.019	4.863	4.955	5.309	5.393	5.558	5.896
% població 16 a 24 anys	22,3	19,3	13,4	13,7	14,2	15,6	14,4	15,7	15,9
% població 25 a 34 anys	22,7	24,2	24,7	18,0	17,9	18,9	20,4	19,3	19,9
% població 35 a 44 anys	20,6	21,9	25,3	25,7	24,2	20,0	21,5	22,5	21,0
% població 45 a 54 anys	17,1	19,3	20,3	23,8	24,3	23,3	20,9	22,1	22,3
% població 55 a 64 anys	17,4	15,3	16,2	18,8	19,4	22,2	22,7	20,4	20,9

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

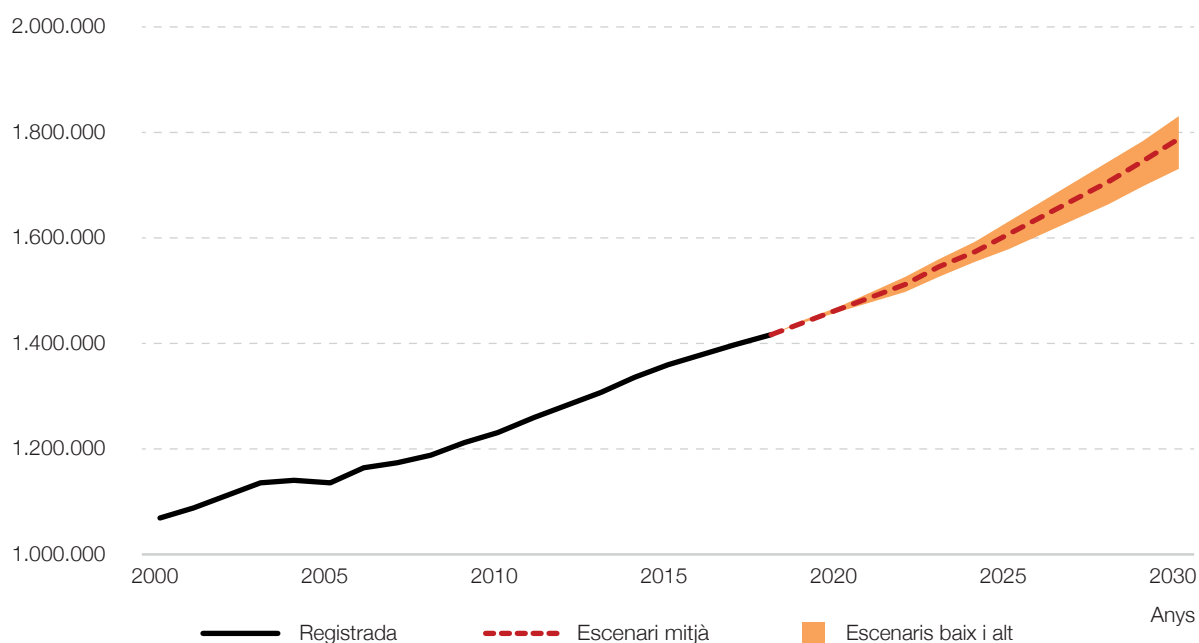
Unitat: milers de persones.

3.5.3. L'envelliment

La població de més edat, la de 65 anys i més, ha augmentat de manera progressiva i constant en les darreres dècades i ho continuarà fent en el futur. Es tracta d'un procés irreversible, determinat en gran mesura per l'actual estructura per edats de la població, i comú a la majoria dels països desenvolupats. L'envelliment es pot quantificar en termes absoluts, mesurat com el nombre de persones d'edat avançada, i també en termes relatius, mesurat en relació amb la resta de la població. La intensitat que prendrà en el futur l'envelliment de la població catalana, mesurat en termes absoluts, dependrà de les millores en la longevitat. Per la seva banda, l'envelliment mesurat en termes relatius dependrà de les millores en la longevitat en combinació amb els altres components demogràfics, especialment la migració.

La població major de 65 anys és d'1,4 milions el 2018 i representa el 18,8% de la població total. En l'horitzó 2030 la població major de 65 anys seria d'1,8 milions i representaria el 22,3% de la població total. A llarg termini, en l'horitzó 2060 la població major de 65 anys seria de 2,6 milions de persones i representaria el 29,8% de la població.

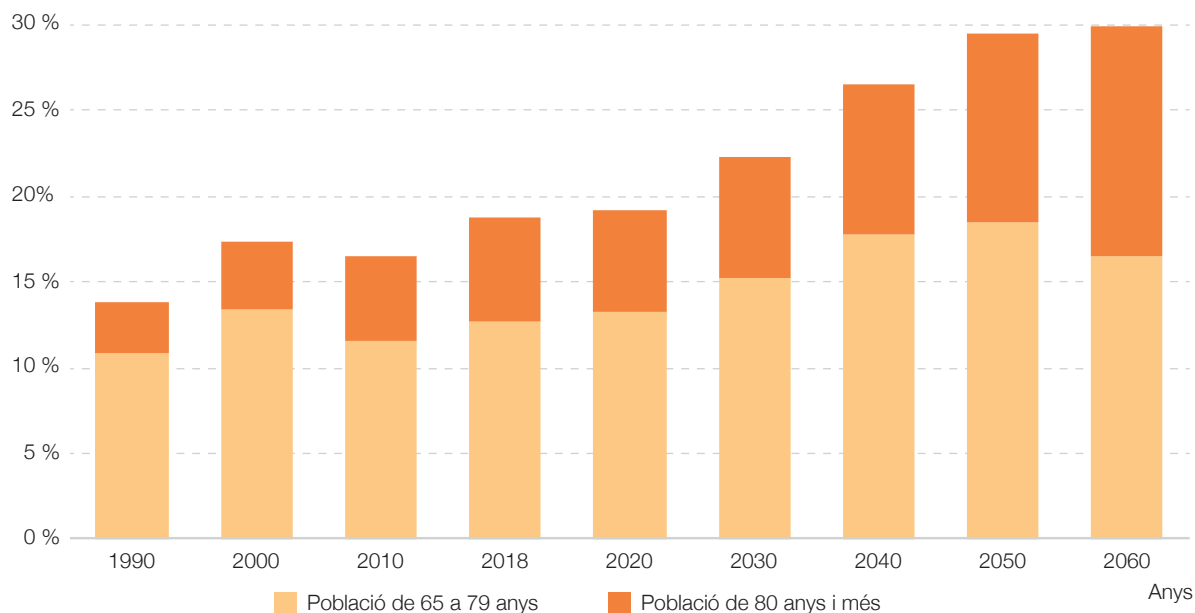
Gràfic 14. Població de 65 anys i més segons diferents escenaris. Catalunya. 2000-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Paral·lelament, es produirà un procés de sobreenvelliment del col·lectiu de gent gran, és a dir, que dins dels majors de 65 anys guanyaran pes els trams d'edat més avançada. L'any 2018 la població major de 80 anys representa el 21,1% de la població major de 65 anys. L'any 2030 aquest percentatge seria del 31,8% i l'any 2060, del 44,8%. En termes absoluts, l'envelliment serà especialment visible en el nombre de majors de 80 anys, que passarà dels 460.000 habitants el 2018 als 567.000 el 2030 i 1.173.000 el 2060, dues vegades i mitja el valor actual. En particular, en les properes dècades es produirà una eclosió de la població nonagenària i centenària: dels 2.200 centenaris del 2018 es passaria a 5.300 el 2030 i 28.200 el 2060.

Gràfic 15. Percentatge de població de 65 anys i més. Catalunya. 1990-2060

Font: Idescat. Estimacions de població i projeccions de població (base 2018).

El col·lectiu de la població de 65 anys i més es caracteritza per la seva feminització, és a dir, per la presència de més dones que homes en una mateixa edat. Aquesta característica continuarà existint, però la seva intensitat es moderarà ja que, com a conseqüència de la millora de l'esperança de vida, també més homes arribaran a edats avançades. L'any 2018, per cada 100 homes majors de 65 anys vivien a Catalunya 133 dones de la mateixa edat. Aquesta proporció disminuirà fins a 128 dones l'any 2030 i 120 dones l'any 2060. La feminització és més notable entre els majors de 80 anys. L'any 2018, per cada 100 homes majors de 80 anys hi havia a Catalunya 174 dones de la mateixa edat. Aquesta proporció disminuirà fins a 158 dones l'any 2030 i 137 dones l'any 2060.

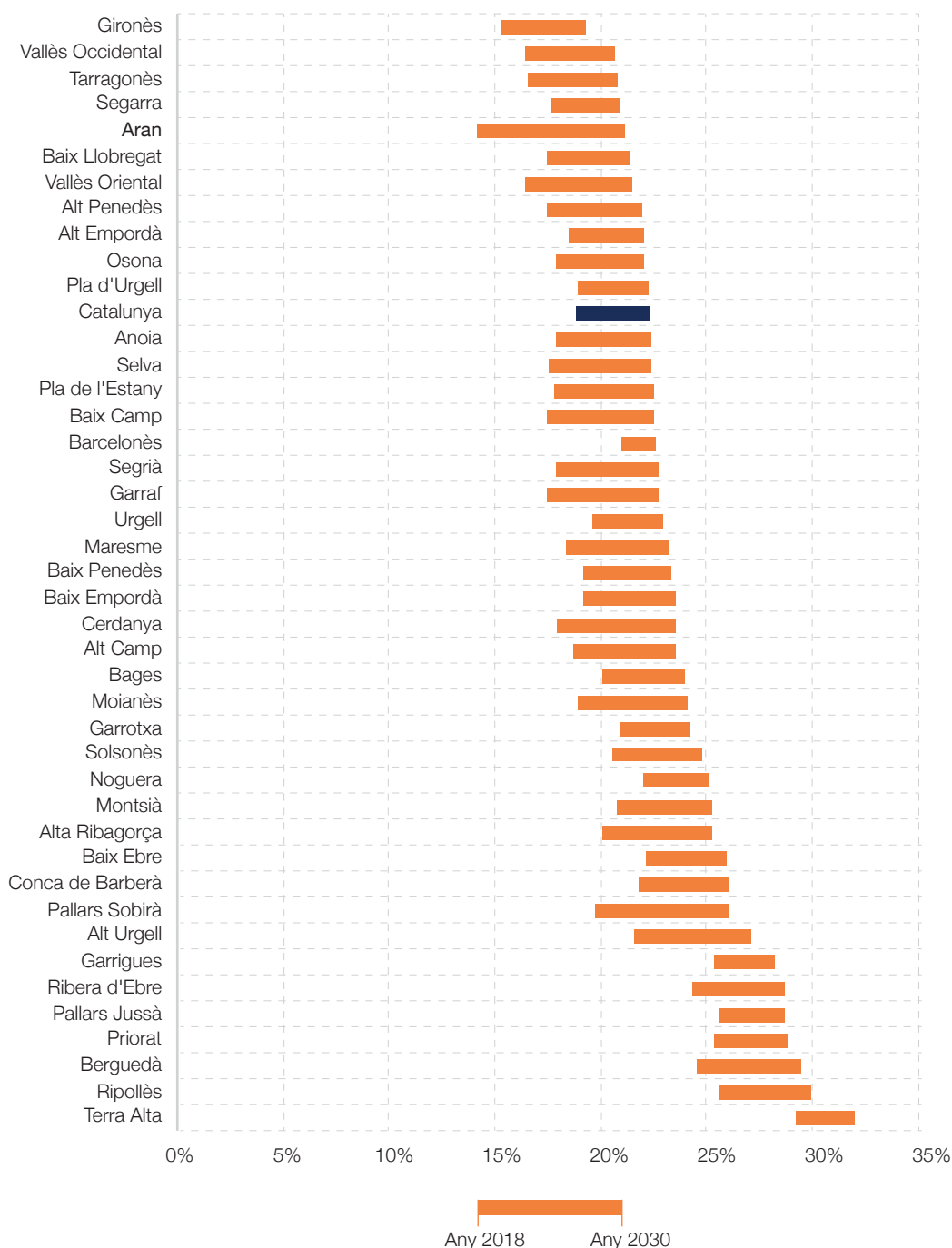
Taula 13. Població de 65 anys i més segons diferents escenaris. Catalunya. 1990-2060

	1990	2000	2010	2018	2020	2030	2040	2050	2060
Escenari mitjà									
Població de 65 anys i més	838	1.068	1.231	1.417	1.462	1.785	2.222	2.547	2.616
Població de 65 a 79 anys	661	829	865	957	1.015	1.218	1.491	1.599	1.443
Població de 80 anys i més	177	240	366	460	448	567	731	948	1.173
Població de 100 anys i més	0,3	0,5	1,2	2,2	2,2	5,3	8,5	17,8	28,2
Dones per 100 homes de 65 i més	146	139	137	133	132	128	123	121	120
Dones per 100 homes de 80 i més	199	203	186	174	174	158	152	143	137
Escenari baix									
Població de 65 anys i més	838	1.068	1.231	1.417	1.456	1.730	2.078	2.263	2.156
Població de 65 a 79 anys	661	829	865	957	1.011	1.188	1.411	1.444	1.209
Població de 80 anys i més	177	240	366	460	444	542	667	819	948
Població de 100 anys i més	0,3	0,5	1,2	2,2	2,1	4,4	5,9	10,9	14,8
Dones per 100 homes de 65 i més	146	139	137	133	132	129	126	126	129
Dones per 100 homes de 80 i més	199	203	186	174	174	160	157	151	149
Escenari alt									
Població de 65 anys i més	838	1.068	1.231	1.417	1.468	1.831	2.343	2.795	3.040
Població de 65 a 79 anys	661	829	865	957	1.017	1.241	1.554	1.723	1.636
Població de 80 anys i més	177	240	366	460	450	589	789	1.072	1.403
Població de 100 anys i més	0,3	0,5	1,2	2,2	2,2	6,2	11,5	27,3	49,1
Dones per 100 homes de 65 i més	146	139	137	133	133	128	122	118	116
Dones per 100 homes de 80 i més	199	203	186	174	174	158	150	139	131

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).
Unitat: milers de persones.

L'envelliment de la població és una tendència global de la població de Catalunya i que afecta a totes les comarques, però hi ha diferències territorials en la intensitat de l'envelliment. Els fluxos migratoris dins de Catalunya de les dècades passades, i en menor mesura les diferències de fecunditat, han comportat l'existència de comarques més envellides i de comarques més rejuvenides. Aquestes diferències existeixen en l'actualitat i es mantindran en el mitjà termini. L'any 2018 el percentatge de població major de 65 anys a Catalunya era del 19%, però amb grans diferències entre el 15% a l'Aran i el 29% a la Terra Alta. El 2030 el percentatge haurà pujat al 22% a Catalunya, amb un mínim del 19% al Gironès i un màxim del 32% a la Terra Alta.

Gràfic 16. Percentatge de població de 65 anys i més. Comarques i Aran. 2018 i 2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

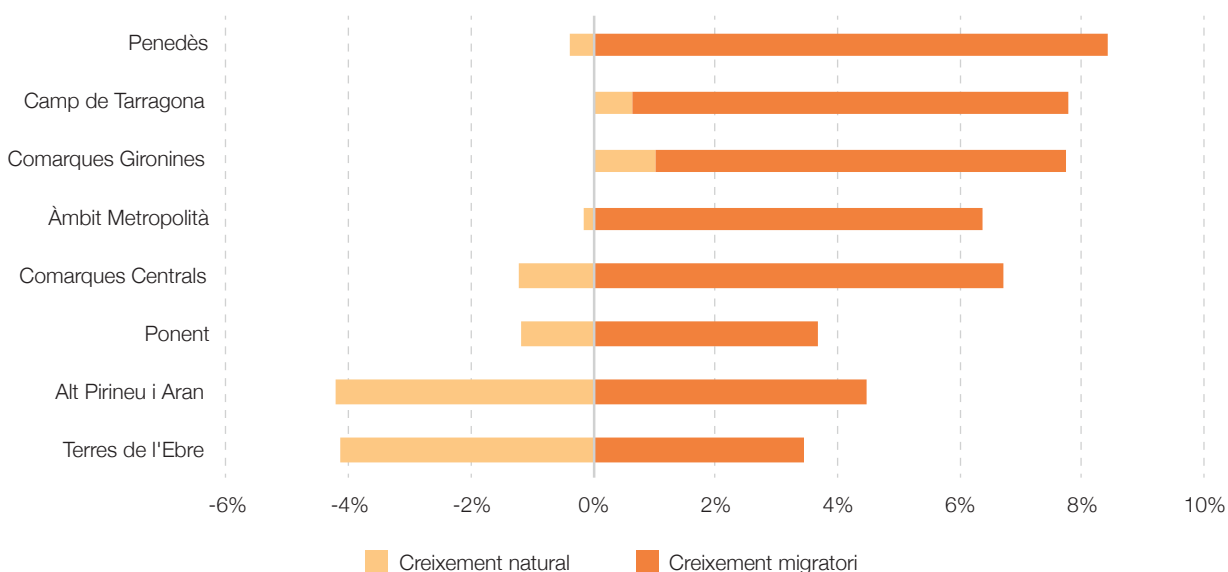
3.6. La distribució territorial de la població

La població de Catalunya ha registrat durant el primer decenni del segle XXI un creixement històricament molt intens: la població ha augmentat en gairebé 1,4 milions de persones entre els anys 2000 i 2018, xifra que equival a un creixement del 22,2% de la seva població. El creixement ha estat de gran magnitud arreu del territori: en els àmbits del Penedès, les Comarques Gironines i el Camp de Tarragona ha estat superior al 35% de la població; a Ponent i les Comarques Centrals el creixement ha estat d'una magnitud del 20% de la població, i a l'Alt Pirineu i Aran, a l'Àmbit Metropolità i a les Terres de l'Ebre, superior al 15%. Dins de l'Àmbit Metropolità el creixement ha estat desigual: Barcelona ciutat ha crescut el 10%, la resta de la comarca del Barcelonès un 5%, mentre que el conjunt de la resta metropolitana ha crescut un 27%. Un creixement de la població que ha estat inferior a la comarca del Barcelonès que a la resta de Catalunya comporta una redistribució més gran de la població pel territori. Si l'any 2000 al Barcelonès hi vivia el 33,3% de la població de Catalunya, l'any 2018 aquest percentatge és del 29,7%.

La tendència prevista per l'escenari mitjà és d'un creixement moderat de la població, que es produirà en la majoria dels territoris de Catalunya: en l'horitzó 2030 tots els àmbits territorials tindran més població que el 2018, excepte les Terres de l'Ebre. El Penedès (8,1%), les Comarques Gironines (7,8%) i el Camp de Tarragona (7,8%) serien els àmbits amb un creixement més gran en termes relatius d'aquí al 2030, seguits del Metropolità (6,2%). El creixement seria més moderat a les Comarques Centrals (5,5%) i a Ponent (2,5%), mentre que els creixements més febles es registrarien a l'Alt Pirineu i Aran (0,2%) i les Terres de l'Ebre (-0,7%). Aquests quatre àmbits territorials es caracteritzen per tenir un creixement natural de signe negatiu. Dins de l'Àmbit Metropolità el creixement seria desigual: Barcelona creixeria un 2,1%, la resta del Barcelonès un 4,3% i la resta de l'Àmbit Metropolità, un 9,3%. La ciutat de Barcelona passaria dels 1,614 milions el 2018 als 1,648 milions el 2030.

El saldo migratori serà el component que marcarà el creixement de la població a mitjà termini (període 2018-2030), ja que el saldo natural serà negatiu o només lleugerament positiu en la majoria dels àmbits territorials. Els territoris que més creixeran són els que tindran més migració combinada amb un saldo natural positiu (Comarques Gironines, Camp de Tarragona i Àmbit Metropolità sense Barcelonès). En l'altre extrem, els territoris més envellits (Terres de l'Ebre i Alt Pirineu i Aran) registraran el creixement natural més negatiu (-4,2%), fet que limitarà el seu creixement poblacional.

Gràfic 17. Creixement de la població (%). Àmbits del Pla territorial. 2018-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

En l'horitzó 2038 la població continuaria creixent i tots els àmbits assolirien una xifra de població superior a les de 2018 i 2030, fins i tot les Terres de l'Ebre.

Taula 14. Població i creixement segons l'escenari mitjà. Àmbits del Pla territorial i Catalunya. 2000-2038

	Població a 1 de gener				Creixement 2000-2018	
	2000	2018	2030	2038	Absolut	%
Metropolità	4.095.726	4.818.678	5.119.671	5.311.209	722.952	17,7
Barcelona ciutat	1.463.205	1.613.883	1.647.937	1.665.369	150.678	10,3
Resta Barcelonès	595.258	626.032	652.664	665.029	30.774	5,2
Resta Metropolità	2.037.263	2.578.763	2.819.070	2.980.811	541.500	26,6
Comarques Gironines	536.201	732.854	789.687	823.366	196.653	36,7
Camp de Tarragona	380.469	516.988	557.161	579.185	136.519	35,9
Terres de l'Ebre	154.457	178.156	176.919	178.905	23.699	15,3
Ponent	294.921	356.960	365.924	375.419	62.039	21,0
Comarques Centrals	331.853	398.604	420.452	435.166	66.751	20,1
Alt Pirineu i Aran	61.781	71.405	71.574	73.017	9.624	15,6
Penedès	319.139	470.180	508.040	528.507	151.041	47,3
Catalunya	6.174.547	7.543.825	8.009.428	8.304.774	1.369.278	22,2

	Creixement 2018-2030 (absolut)			Creixement 2018-2030 (%)		
	Natural	Migratori	Total	Natural	Migratori	Total
Metropolità	-6.836	307.829	300.993	-0,1	6,4	6,2
Barcelona ciutat	-28.684	62.738	34.054	-1,8	3,9	2,1
Resta Barcelonès	7.938	18.694	26.632	1,3	3,0	4,3
Resta Metropolità	13.909	226.398	240.307	0,5	8,8	9,3
Comarques Gironines	7.481	49.352	56.833	1,0	6,7	7,8
Camp de Tarragona	3.406	36.767	40.173	0,7	7,1	7,8
Terres de l'Ebre	-7.400	6.163	-1.237	-4,2	3,5	-0,7
Ponent	-4.162	13.126	8.964	-1,2	3,7	2,5
Comarques Centrals	-4.920	26.768	21.848	-1,2	6,7	5,5
Alt Pirineu i Aran	-3.023	3.192	169	-4,2	4,5	0,2
Penedès	-1.839	39.699	37.860	-0,4	8,4	8,1
Catalunya	-17.293	482.896	465.603	-0,2	6,4	6,2

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

La localització de la població dins de Catalunya ha variat en les darreres dècades, ja que s'ha produït una redistribució des del municipi de Barcelona i la comarca del Barcelonès cap a la resta de l'Àmbit Metropolità i la resta de Catalunya. L'any 1986 la població de Barcelona representava el 28,4% de la població de Catalunya, percentatge que es va situar en el 23,7% l'any 2000 i en el 21,4% l'any 2018. Aquest procés es va iniciar amb les migracions internes des del Barcelonès cap a la resta de Catalunya, i va continuar amb l'onada de migració exterior del segle XXI, que s'ha instal·lat per tot el territori català.

El procés de redistribució o difusió territorial de la població continuarà en el futur però amb una intensitat menor. S'espera que a mitjà termini, en un context de creixement poblacional moderat, la ciutat de Barcelona i la comarca del Barcelonès en conjunt guanyin població però disminueixin lleugerament el seu pes dins de Catalunya. Si el 2018 el 29,7% de la població residia al Barcelonès, el 2030 aquest percentatge seria del 28,7% i el 2038, del 28,1%. A mitjà termini, la majoria dels àmbits del pla territorial guanyarien població, però

no tots augmentarien el seu pes poblacional dins del conjunt de Catalunya. El territori de l'Àmbit Metropolità, excloent-hi el Barcelonès, seria el que guanyaria més pes poblacional, ja que el 2018 hi viu el 34,2% de la població i el 2030 hi viuria el 35,2%. Les Comarques Gironines i el Camp de Tarragona són els altres àmbits que augmentarien el seu pes, mentre que les Terres de l'Ebre, l'Alt Pirineu i Aran i Ponent perdrien pes poblacional.

Taula 15. Distribució de la població segons l'escenari mitjà (%). Àmbits del Pla territorial. 1986-2038

	1986	2000	2018	2030	2038
Metropolità	68,4	66,3	63,9	63,9	64,0
Barcelona ciutat	28,4	23,7	21,4	20,6	20,1
Resta Barcelonès	11,3	9,6	8,3	8,1	8,0
Resta Metropolità	28,6	33,0	34,2	35,2	35,9
Comarques Gironines	8,0	8,7	9,7	9,9	9,9
Camp de Tarragona	5,6	6,2	6,9	7,0	7,0
Terres de l'Ebre	2,6	2,5	2,4	2,2	2,2
Ponent	4,9	4,8	4,7	4,6	4,5
Comarques Centrals	5,3	5,4	5,3	5,2	5,2
Alt Pirineu i Aran	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
Penedès	4,2	5,2	6,2	6,3	6,4
Catalunya	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

La tendència d'afebliment del creixement natural es farà palesa en tots els àmbits territorials, amb una disminució dels naixements i un augment de les defuncions. L'any 2017 la xifra de naixements va ser inferior a la de defuncions a la meitat dels territoris catalans, especialment als més envellits (Terres de l'Ebre, Alt Pirineu i Aran, Ponent i la ciutat de Barcelona), però també a altres com les Comarques Centrals i el Penedès.

S'espera que fins al 2035 es mantingui la situació actual, i les Comarques Gironines, el Camp de Tarragona i el conjunt de l'Àmbit Metropolità excepte el Barcelonès seran els únics àmbits territorials amb creixement natural positiu, ja que tenen una fecunditat superior a la mitjana i l'estructura poblacional més jove. La contribució negativa del saldo natural reduirà els potencials creixements de la població en els diferents àmbits territorials.

Taula 16. Creixement natural segons l'escenari mitjà. Àmbits del Pla territorial. 2012-2038

	2012	2017	2020	2025	2030	2035
Metropolità	9.278	1.098	-945	-736	1.605	1.921
Barcelona ciutat	-1.526	-2.254	-3.043	-2.055	-1.153	-1.012
Resta Barcelonès	1.534	731	593	661	961	1.064
Resta Metropolità	9.270	2.621	1.505	658	1.797	1.869
Comarques Gironines	1.905	632	563	613	947	937
Camp de Tarragona	1.629	584	355	210	344	284
Terres de l'Ebre	-329	-604	-628	-625	-543	-533
Ponent	398	-417	-368	-376	-168	-123
Comarques Centrals	406	-435	-456	-427	-165	-107
Alt Pirineu i Aran	-169	-181	-276	-242	-202	-206
Penedès	1.343	-39	-66	-244	-121	-188
Catalunya	14.461	638	-1.821	-1.829	1.699	1.986

Font: Idescat, Naixements i defuncions i Projeccions de població base 2018.

El saldo migratori de Catalunya ha sofert variacions importants. Després de la intensa onada migratòria de l'estranger de la primera dècada del segle XXI, ha passat a ser negatiu en els anys 2011-2014 i positiu en els anys 2015-2017.

A escala territorial, l'any 2012 el saldo migratori va ser de signe negatiu en tots els àmbits del Pla territorial, mentre que en el 2017 va ser positiu en tots els àmbits excepte les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i Aran. S'espera que la tendència prevista de saldo migratori positiu per al total de Catalunya afecti tots els àmbits territorials, tant a curt com a mitjà termini.

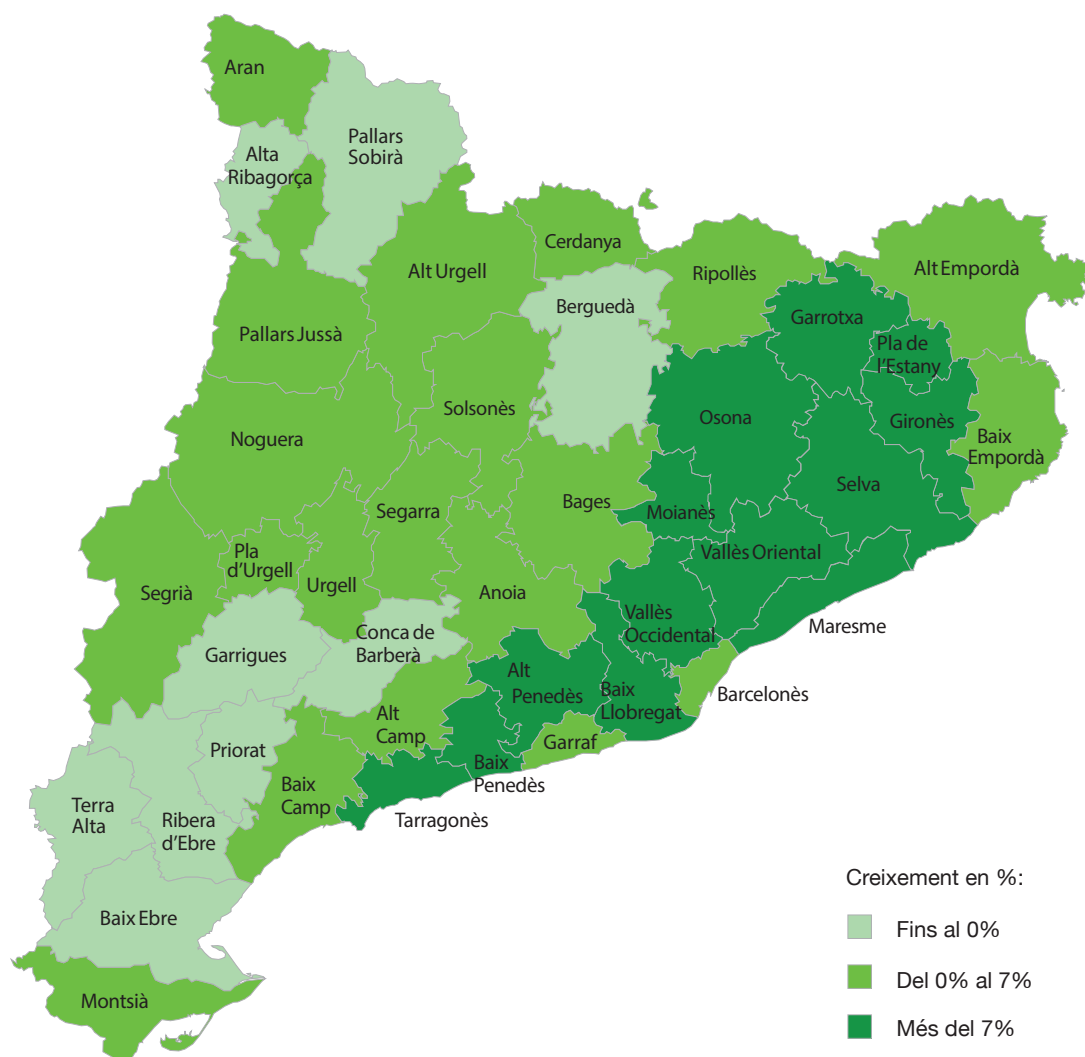
Taula 17. Creixement migratori segons l'escenari mitjà. Àmbits del Pla territorial. 2012-2038

	2012	2017	2020	2025	2030	2035
Metropolità	-32.971	31.082	28.913	23.519	22.122	22.095
Barcelona ciutat	-10.876	8.610	7.380	4.329	2.474	3.540
Resta Barcelonès	-9.783	6.105	2.408	1.120	484	526
Resta Metropolità	-12.312	16.367	19.125	18.070	19.164	18.029
Comarques Gironines	-4.480	3.956	4.876	3.614	3.338	3.242
Camp de Tarragona	-3.272	3.601	3.544	2.794	2.491	2.435
Terres de l'Ebre	-1.840	-265	339	652	733	802
Ponent	-1.634	433	946	1.240	1.272	1.342
Comarques Centrals	-2.829	3.490	2.610	1.926	1.958	1.965
Alt Pirineu i Aran	-1.096	-37	200	313	361	394
Penedès	-2.640	5.064	3.917	2.865	2.727	2.726
Catalunya	-50.762	47.324	45.344	36.923	35.000	35.000

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

La majoria de les comarques guanyaran població a mitjà termini. Segons l'escenari mitjà, l'any 2030 la població serà superior a l'actual en tres de cada quatre comarques. Les comarques que presentaran un creixement més gran en termes relatius seran el Gironès (11,5%), el Baix Penedès (11,5%), el Tarragonès (11,1%) i el Maresme (10,1%), on la població augmentaria més del 10% respecte a la població actual. Les comarques situades en el litoral i prelitoral barcelonins i gironins, i les situades en el litoral tarragoní (excepte les de l'Ebre) són les que creixeran més. A l'extrem oposat, en una de cada quatre comarques la població disminuirà a mitjà termini. Les comarques de la Terra Alta (-8%), el Pallars Sobirà (-4,2%), les Garrigues (-3,7%) i l'Alta Ribagorça (-3,3%) són les que perdrien més població en termes relatius.

Mapa 1. Creixement de la població segons l'escenari mitjà (%). Comarques i Aran. 2018-2030

Font: Idescat. Projeccions de població (base 2018).

En el conjunt del període 2018-2030, en tres de cada quatre comarques la xifra de defuncions serà superior a la de naixements. Les comarques amb un creixement natural més negatiu serien la Terra Alta (-9,8%), el Pallars Jussà (-8,7%), el Priorat (-7,3%), el Ripollès (-7%) i les Garrigues (-6,8%). Es tracta de comarques més envellides i que han rebut poca migració en els darrers anys. En l'extrem oposat, el creixement natural seria positiu només en algunes comarques menys envellides i que han rebut migració, especialment el Gironès (4,3%), el Tarragonès (1,8%) i el Vallès Occidental (1,4%).

Totes les comarques tindrien un creixement migratori positiu en el conjunt del període 2018-2030, però la contribució negativa del saldo natural serà el factor que limitarà el creixement poblacional en moltes d'elles, fins al punt que en nou comarques el saldo migratori positiu no impedirà que la població disminueixi.

Taula 18. Població i creixement segons l'escenari mitjà. Comarques i Aran. 2000-2038

1 de 2

	Població a 1 de gener				Creixement 2000-2018	
	2000	2018	2030	2038	Absolut	%
Alt Camp	34.783	44.168	45.807	47.039	9.385	27,0
Alt Empordà	95.748	136.981	144.862	149.045	41.233	43,1
Alt Penedès	76.715	107.724	117.533	123.353	31.009	40,4
Alt Urgell	18.938	20.201	20.229	20.509	1.263	6,7
Alta Ribagorça	3.504	3.813	3.688	3.740	309	8,8
Anoia	90.034	119.129	125.556	129.965	29.095	32,3
Aran	7.586	9.867	10.362	10.740	2.281	30,1
Bages	152.390	174.703	181.089	186.072	22.313	14,6
Baix Camp	143.502	190.004	200.819	207.066	46.502	32,4
Baix Ebre	65.138	77.170	77.020	77.765	12.032	18,5
Baix Empordà	99.238	131.305	139.669	144.325	32.067	32,3
Baix Llobregat	674.456	812.149	885.342	936.288	137.693	20,4
Baix Penedès	54.946	101.979	113.668	119.390	47.033	85,6
Barcelonès	2.058.463	2.239.915	2.300.601	2.330.398	181.452	8,8
Berguedà	37.714	38.980	38.073	38.150	1.266	3,4
Cerdanya	13.448	17.695	17.721	18.084	4.247	31,6
Conca de Barberà	18.414	20.013	19.731	19.923	1.599	8,7
Garraf	102.036	146.650	156.848	161.563	44.614	43,7
Garrigues	19.037	18.861	18.156	18.152	-176	-0,9
Garrotxa	47.045	55.579	59.690	62.617	8.534	18,1
Gironès	132.749	186.020	207.393	219.211	53.271	40,1
Maresme	340.235	442.072	486.915	516.646	101.837	29,9
Moianès		13.330	14.280	15.097		
Montsià	55.347	67.875	67.996	69.136	12.528	22,6
Noguera	34.520	38.206	38.465	39.253	3.686	10,7
Osona	125.892	156.592	171.341	179.773	30.700	24,4
Pallars Jussà	12.291	12.932	12.965	13.301	641	5,2
Pallars Sobirà	6.014	6.897	6.609	6.643	883	14,7
Pla d'Urgell	29.267	36.946	38.024	39.010	7.679	26,2
Pla de l'Estany	24.472	31.810	34.618	36.489	7.338	30,0
Priorat	9.130	9.221	9.064	9.115	91	1,0
Ribera d'Ebre	21.804	21.722	21.423	21.701	-82	-0,4
Ripollès	25.786	24.874	25.160	25.681	-912	-3,5
Segarra	17.746	22.422	23.851	24.952	4.676	26,3
Segrià	163.922	204.501	209.699	214.809	40.579	24,8
Selva	111.163	166.285	178.295	185.998	55.122	49,6
Solsonès	11.265	13.517	14.246	14.786	2.252	20,0
Tarragonès	174.640	253.582	281.740	296.042	78.942	45,2
Terra Alta	12.168	11.389	10.480	10.303	-779	-6,4
Urgell	30.429	36.024	37.729	39.243	5.595	18,4
Vallès Occidental	715.647	915.486	1.002.489	1.058.943	199.839	27,9
Vallès Oriental	306.925	405.236	440.182	464.458	98.311	32,0
Catalunya	6.174.547	7.543.825	8.009.428	8.304.774	1.369.278	22,2

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Taula 18. Població i creixement segons l'escenari mitjà. Comarques i Aran. 2000-2038

2 de 2

	Creixement 2018-2030 (absolut)			Creixement 2018-2030 (%)		
	Natural	Migratori	Total	Natural	Migratori	Total
Alt Camp	-252	1.891	1.639	-0,6	4,3	3,7
Alt Empordà	1.528	6.353	7.881	1,1	4,6	5,8
Alt Penedès	249	9.560	9.809	0,2	8,9	9,1
Alt Urgell	-993	1.021	28	-4,9	5,1	0,1
Alta Ribagorça	-152	27	-125	-4,0	0,7	-3,3
Anoia	-612	7.039	6.427	-0,5	5,9	5,4
Aran	-10	505	495	-0,1	5,1	5,0
Bages	-2.880	9.266	6.386	-1,6	5,3	3,7
Baix Camp	417	10.398	10.815	0,2	5,5	5,7
Baix Ebre	-2.439	2.289	-150	-3,2	3,0	-0,2
Baix Empordà	-139	8.503	8.364	-0,1	6,5	6,4
Baix Llobregat	3.625	69.568	73.193	0,4	8,6	9,0
Baix Penedès	-928	12.617	11.689	-0,9	12,4	11,5
Barcelonès	-20.745	81.431	60.686	-0,9	3,6	2,7
Berguedà	-2.408	1.501	-907	-6,2	3,9	-2,3
Cerdanya	-349	375	26	-2,0	2,1	0,1
Conca de Barberà	-767	485	-282	-3,8	2,4	-1,4
Garraf	-711	10.909	10.198	-0,5	7,4	7,0
Garrigues	-1.278	573	-705	-6,8	3,0	-3,7
Garrotxa	-1.037	5.148	4.111	-1,9	9,3	7,4
Gironès	7.949	13.424	21.373	4,3	7,2	11,5
Maresme	-3.914	48.757	44.843	-0,9	11,0	10,1
Moianès	-329	1.279	950	-2,5	9,6	7,1
Montsià	-2.681	2.802	121	-4,0	4,1	0,2
Noguera	-1.416	1.675	259	-3,7	4,4	0,7
Osona	926	13.823	14.749	0,6	8,8	9,4
Pallars Jussà	-1.123	1.156	33	-8,7	8,9	0,3
Pallars Sobirà	-396	108	-288	-5,7	1,6	-4,2
Pla d'Urgell	-340	1.418	1.078	-0,9	3,8	2,9
Pla de l'Estany	277	2.531	2.808	0,9	8,0	8,8
Priorat	-675	518	-157	-7,3	5,6	-1,7
Ribera d'Ebre	-1.163	864	-299	-5,4	4,0	-1,4
Ripollès	-1.729	2.015	286	-7,0	8,1	1,1
Segarra	53	1.376	1.429	0,2	6,1	6,4
Segrià	-687	5.885	5.198	-0,3	2,9	2,5
Selva	632	11.378	12.010	0,4	6,8	7,2
Solsonès	-189	918	729	-1,4	6,8	5,4
Tarragonès	4.683	23.475	28.158	1,8	9,3	11,1
Terra Alta	-1.116	207	-909	-9,8	1,8	-8,0
Urgell	-494	2.199	1.705	-1,4	6,1	4,7
Vallès Occidental	12.608	74.395	87.003	1,4	8,1	9,5
Vallès Oriental	1.716	33.230	34.946	0,4	8,2	8,6
Catalunya	-17.291	482.894	465.603	-0,2	6,4	6,2

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Les projeccions de població base 2018 ofereixen resultats per a les quatre províncies catalanes. Els resultats provincials s'han obtingut per agregació dels resultats comarcals, repartint la Cerdanya entre les províncies de Girona i Lleida. Les quatre províncies catalanes guanyarien població a mitjà termini. En l'horitzó 2030 totes les províncies tindrien una població superior a la registrada el 2018, segons l'escenari mitjà. En termes relatius, els increments de població en el període 2018-2030 serien més intensos a la província de Girona (7,6%). A Tarragona i Barcelona el creixement seria d'intensitat semblant a la mitjana catalana (6,4% i 6,3% respectivament), mentre que Lleida seria la província amb el creixement més baix (2,3%). El creixement natural acumulat en el període 2018-2030 seria positiu a la província de Girona i negatiu a les altres províncies.

Taula 19. Població i creixement segons l'escenari mitjà. Províncies. 2000-2038

	Població a 1 de gener				Creixement 2000-2018	
	2000	2018	2030	2038	Absolut	%
Barcelona	4.680.507	5.571.822	5.920.249	6.140.706	891.315	19,0
Girona	546.755	747.157	803.918	837.822	200.402	36,7
Lleida	357.413	427.718	437.513	448.766	70.305	19,7
Tarragona	589.872	797.128	847.748	877.480	207.256	35,1
Catalunya	6.174.547	7.543.825	8.009.428	8.304.774	1.369.278	22,2

	Creixement 2018-2030 (absolut)			Creixement 2018-2030 (%)		
	Natural	Migratori	Total	Natural	Migratori	Total
Barcelona	-12.475	360.902	348.427	-0,2	6,5	6,3
Girona	7.319	49.442	56.761	1,0	6,6	7,6
Lleida	-7.214	17.009	9.795	-1,7	4,0	2,3
Tarragona	-4.921	55.541	50.620	-0,6	7,0	6,4
Catalunya	-17.293	482.896	465.603	-0,2	6,4	6,2

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

Els escenaris baix i alt ofereixen resultats territorials alternatius. En l'escenari baix, que per al període 2018-2030 suposa un increment feble de població (menys de 13.000 persones en el conjunt de Catalunya), la meitat dels àmbits territorials perdrien població a mitjà termini. Les disminucions de població serien més intenses en termes relatius a les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i Aran, que podrien perdre prop del 6% de la població. En aquestes comarques, la disminució de població és més intensa pel seu caràcter envellit i el seu saldo natural negatiu. Ponent (-2,7%) i el Camp de Tarragona (-0,2%) serien els altres àmbits que perdrien població en termes relatius. En canvi, el Penedès, l'Àmbit Metropolità, les Comarques Centrals i les Comarques Gironines guanyarien població, però molt feblement (menys del 2%). Barcelona ciutat i la resta de la comarca del Barcelonès perdrien població, mentre que la resta de l'Àmbit Metropolità en guanyaria.

En l'escenari alt, que per al període 2018-2030 suposa un guany de població de 856.000 persones en el conjunt de Catalunya, tots els àmbits territorials guanyarien població a mitjà termini. La hipòtesi general és que en un context de migració positiva, aquesta es repartiria per tots els territoris, contribuint al seu creixement demogràfic. No s'han suposat grans diferències entre els àmbits que més creixerien: el Penedès, les Comarques Gironines, el Camp de Tarragona i la resta de l'Àmbit Metropolità registrarien creixements relatius entre el 13% i el 15%. La resta de la comarca del Barcelonès i Ponent tindrien creixements relatius intermedis (del 6% al 9%), mentre que els creixements més moderats (del 3% al 5%) es produirien en els àmbits de l'Alt Pirineu i Aran i les Terres de l'Ebre i a la ciutat de Barcelona.

Taula 20. Població i creixement segons diferents escenaris. Àmbits del Pla territorial. 2000-2030

	2000	2018	2030		
			Baix	Mitjà	Alt
Metropolità	4.095.726	4.818.678	4.846.286	5.119.671	5.346.813
Barcelona ciutat	1.463.205	1.613.883	1.579.553	1.647.937	1.693.320
Resta Barcelonès	595.258	626.032	622.592	652.664	682.772
Resta Metropolità	2.037.263	2.578.763	2.644.141	2.819.070	2.970.721
Comarques Gironines	536.201	732.854	735.295	789.687	841.344
Camp de Tarragona	380.469	516.988	515.930	557.161	589.057
Terres de l'Ebre	154.457	178.156	167.533	176.919	183.498
Ponent	294.921	356.960	347.254	365.924	380.934
Comarques Centrals	331.853	398.604	400.040	420.452	442.326
Alt Pirineu i Aran	61.781	71.405	67.408	71.574	74.856
Penedès	319.139	470.180	476.689	508.040	540.876
Catalunya	6.174.547	7.543.825	7.556.435	8.009.428	8.399.704

	Creixement 2018-2030 (absolut)			Creixement 2018-2030 (%)		
	Baix	Mitjà	Alt	Baix	Mitjà	Alt
Metropolità	27.608	300.993	528.135	0,6	6,2	11,0
Barcelona ciutat	-34.330	34.054	79.437	-2,1	2,1	4,9
Resta Barcelonès	-3.440	26.632	56.740	-0,5	4,3	9,1
Resta Metropolità	65.378	240.307	391.958	2,5	9,3	15,2
Comarques Gironines	2.441	56.833	108.490	0,3	7,8	14,8
Camp de Tarragona	-1.058	40.173	72.069	-0,2	7,8	13,9
Terres de l'Ebre	-10.623	-1.237	5.342	-6,0	-0,7	3,0
Ponent	-9.706	8.964	23.974	-2,7	2,5	6,7
Comarques Centrals	1.436	21.848	43.722	0,4	5,5	11,0
Alt Pirineu i Aran	-3.997	169	3.451	-5,6	0,2	4,8
Penedès	6.509	37.860	70.696	1,4	8,1	15,0
Catalunya	12.610	465.603	855.879	0,2	6,2	11,3

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

4. Avaluació de les projeccions de població base 2013

El context demogràfic de les projeccions de població base 2013 era d'un alentiment del creixement poblacional viscut a la primera dècada del segle XXI. La població catalana va assolir el màxim de població l'any 2012, lleugerament per sobre dels 7,5 milions d'habitants, moment a partir del qual comença a disminuir a conseqüència d'un intens creixement migratori de signe negatiu. La població de partida de les projeccions de població base 2013 és de 7.478.968 habitants.

La població projectada a 1 de gener de 2018 en les projeccions base 2013 és de 7.123.870 habitants en l'escenari baix, 7.333.231 en l'escenari mitjà i 7.507.632 en l'escenari alt. La població de Catalunya en aquesta mateixa data és de 7.543.825 habitants, segons dades de les Estimacions de població. Per tant, 5 anys després del punt de partida de les projeccions base 2013 la població estimada se situa fora del ventall projectat, lleugerament per sobre de l'escenari alt.

Respecte a la fecunditat, aquesta s'ha situat en la franja alta del ventall projectat, a mig camí de l'escenari mitjà i l'escenari alt. Tanmateix, l'increment de la migració per sobre del previst ha tingut un impacte positiu en el nombre de dones en edat fèrtil i, de retruc, en la natalitat. La conseqüència és que el nombre total de naixements registrat al quinquenni 2013-2017 ha estat lleugerament per sobre del projectat en l'escenari alt.

Respecte a l'esperança de vida, aquesta s'ha situat en la franja baixa del ventall projectat, entre l'escenari mitjà i l'escenari baix. Pel que fa a les defuncions, la xifra també s'ha situat a mig camí de l'escenari mitjà i l'escenari baix.

Respecte a les migracions, en els tres escenaris es preveia un saldo negatiu amb l'estranger en el conjunt del quinquenni 2013-2017, com a conseqüència de la crisi econòmica i la migració de retorn. Només l'escenari alt preveia un saldo moderadament positiu a partir del 2016. En canvi, la migració externa ha recuperat amb força els valors positius a partir del 2015 i el saldo migratori registrat en el conjunt del període 2013-2017 ha estat positiu, tant el saldo amb l'estranger com el saldo amb la resta d'Espanya. Així doncs, la migració total registrada en el quinquenni 2013-2017 ha estat superior a la projectada fins i tot a l'escenari alt, i ha estat el component que ha marcat l'evolució de la població de Catalunya en aquest quinquenni.

En resum, en el període 2013-2017 la població ha crescut per sobre del que es va projectar a l'escenari alt, principalment per una ràpida recuperació de la migració externa, que el 2017 ja havia assolit valors molt propers als previstos a mitjà termini en l'escenari alt. Per tant, les projeccions base 2018 han inclòs una profunda revisió de les hipòtesis de migració, així com una actualització de les hipòtesis de fecunditat i mortalitat, per ajustar-les als valors més recents.

5. Les hipòtesis de projecció

Per elaborar les projeccions de població s'ha utilitzat el mètode dels components, que és el que utilitzen la majoria d'oficines estadístiques que fan projeccions de població. Aquest mètode consisteix a afegir anualment a la piràmide de partida els components del creixement demogràfic: els fluxos de creixement natural (naixements i defuncions) i els fluxos de migració (immigració i emigració). Amb aquesta finalitat es projecten, en primer lloc, els indicadors resum (fills per dona, esperança de vida, saldo migratori) i després es passa d'aquests indicadors a esdeveniments (naixements, defuncions i migracions), per a cada sexe i per a cadascuna de les edats (excepte els naixements, que s'inclouen tots en el grup de 0 anys). Per executar la projecció, s'ha utilitzat una aplicació que implementa el model multiregional de projecció. L'aplicació ha estat desenvolupada ad hoc pel Centre d'Estudis Demogràfics per encàrrec de l'Idescat.

S'han considerat tres hipòtesis per a la fecunditat (baixa, mitjana i alta), tres hipòtesis per a l'esperança de vida (baixa, mitjana i alta) i tres hipòtesis per a la migració (baixa, mitjana i alta).

Pel que fa a la caracterització dels escenaris (o la manera de combinar les hipòtesis), les actuals projeccions de població base 2018 mantenen el criteri utilitzat en les anteriors projeccions de població (base 2013), ja que els escenaris són el resultat de combinar components del mateix nivell.

L'escenari mitjà suposa una combinació de fecunditat mitjana, esperança de vida mitjana i migració mitjana (amb la resta d'Espanya i amb l'estranger). Aquest escenari pretén reflectir l'evolució que es considera més probable del creixement i l'estructura demogràfica a Catalunya, d'acord amb les dades recents. L'escenari mitjà es considera com l'escenari de referència.

L'escenari baix inclou una migració baixa (amb la resta d'Espanya i amb l'estranger), una fecunditat baixa i una esperança de vida baixa. Aquest escenari comporta menys creixement i més envelliment de l'estructura demogràfica que els escenaris mitjà i alt. L'escenari baix permet avaluar els nivells de població mínima que Catalunya podria presentar en el futur.

En l'escenari alt es combinen fecunditat alta, esperança de vida alta amb migració alta (amb la resta d'Espanya i amb l'estranger). Aquest escenari reflecteix la població que resultaria si els fluxos migratoris exteriors fossin persistentment alts i els nivells de fecunditat augmentessin substantivament respecte als actuals. L'escenari alt permet avaluar els nivells de població màxima que Catalunya podria presentar en el futur. En termes d'estructura, aquest és l'escenari menys envellit dels tres considerats.

Taula 21. Hipòtesis de fecunditat, mortalitat i migració. Catalunya. 2030 i 2060

			Escenari baix		Escenari mitjà		Escenari alt	
		2015-2017	2030	2060	2030	2060	2030	2060
Fecunditat								
Fills per dona		1,38	1,34	1,35	1,49	1,53	1,68	1,71
Edat mitjana a la maternitat		32,0	32,9	33,0	31,6	31,5	30,2	30,0
		2013-2017	2030	2060	2030	2060	2030	2060
Esperança de vida								
En néixer	Homes	80,38	82,16	84,00	83,21	87,00	84,05	90,00
	Dones	85,96	87,27	89,00	88,00	91,00	88,71	93,50
A l'edat 65	Homes	19,12	20,26	21,60	21,02	23,85	21,63	26,19
	Dones	23,14	24,03	25,44	24,62	27,11	25,20	29,26
			Escenari baix		Escenari mitjà		Escenari alt	
Migració (saldo anual)								
Resta d'Espanya		3.889 (2016)	de -931 (2018)		de 4.052 (2018)		de 9.035 (2018)	
		4.216 (2017)	a -8.000 (2030)		a 0 (2030)		a 8.000 (2030)	
Estranger		38.371 (2016)	de 20.000 (2018)		de 45.000 (2018)		de 60.000 (2018)	
		43.108 (2017)	a 15.000 (2030)		a 35.000 (2030)		a 50.000 (2030)	
Migració total								
Acumulat	2000-2017	810.100						
Acumulat	2018-2030			135.608		482.877		746.812
Acumulat	2031-2045			105.000		525.000		870.000
Acumulat	2046-2060			105.000		525.000		870.000

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

5.1. La fecunditat

La fecunditat de la població catalana va registrar mínims històrics en la darrera dècada del segle XX: l'indicador conjuntural de fecunditat va passar de 2,72 a 1,14 fills per dona entre el 1975 i el 1995. Des de mitjans dels anys noranta la fecunditat ha anat creixent i ha arribat a assolir un valor màxim d'1,54 fills per dona l'any 2008, en paral·lel amb l'alta immigració del primer decenni del segle XXI. A partir de l'any 2008, la fecunditat baixa i l'any 2017 se situa en 1,36 fills per dona. El descens de la fecunditat ha anat acompanyat d'un continu augment de l'edat mitjana a la maternitat, que ha passat dels 28 anys a principis dels anys vuitanta als 32 anys el 2017.

L'Idescat ha elaborat tres hipòtesis de fecunditat. S'han mantingut a mitjà i llarg termini els nivells de fecunditat de la projecció base 2013, i s'han ajustat a curt termini en funció de l'evolució més recent. S'han establert uns valors normatius a assolir l'any 2035 i que es mantenen constants fins al 2060.

Taula 22. Indicador conjuntural de fecunditat segons diferents escenaris. Catalunya. 1980-2040

	Registrat	Escenaris		
		Baix	Mitjà	Alt
1980	1,90			
1985	1,48			
1990	1,24			
1995	1,14			
2000	1,31			
2005	1,42			
2010	1,46			
2015	1,39			
2017	1,36			
2020		1,29	1,37	1,46
2025		1,30	1,41	1,60
2030		1,34	1,49	1,68
2035		1,35	1,53	1,71
2040		1,35	1,53	1,71

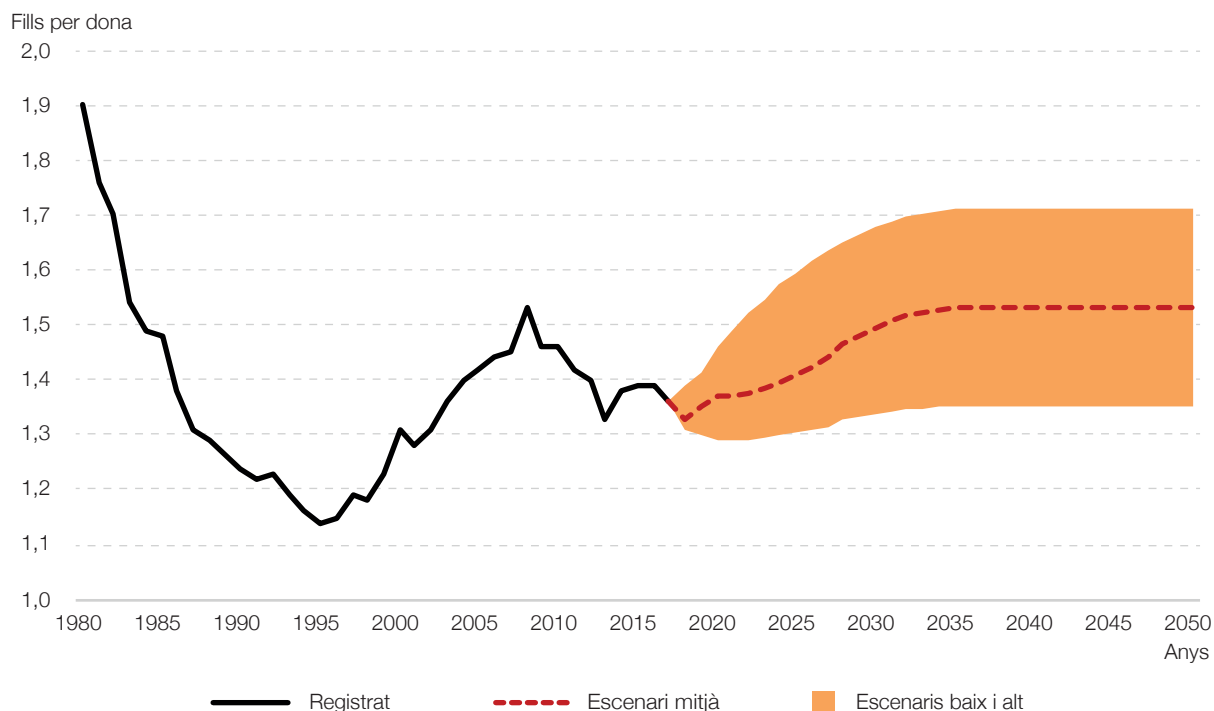
Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

La hipòtesi baixa suposa, a curt termini, una reducció de la fecunditat fins a 1,29 fills per dona, seguida d'una estabilització en valors al voltant d'1,35 fills per dona, que són valors lleugerament inferiors als actuals i equiparables als observats en el mínim local del 2013. És un escenari de fecunditat persistentment baixa, amb nivells dels països del sud d'Europa (Espanya, Portugal, Itàlia, Grècia).

La hipòtesi mitjana suposa, a curt termini, valors de la fecunditat equiparables als observats el 2017 (1,36 fills per dona), seguida d'una posterior recuperació a mitjà termini fins a valors equivalents al màxim del 2008 (1,53 fills per dona). És un escenari de fecunditat mitjana-baixa, amb nivells dels països centreeuropeus (Àustria, Suïssa, Hongria, Eslovènia, Alemanya).

La hipòtesi alta suposa un creixement sostingut i prolongat de la fecunditat fins a tornar a valors d'1,71 fills per dona, valors no observats a Catalunya des de l'inici de la dècada dels vuitanta. És un escenari de fecunditat mitjana-alta, amb nivells d'alguns països nord-europeus (Noruega, Lituània, Regne Unit, Dinamarca, Holanda).

Gràfic 18. Indicador conjuntural de fecunditat segons diferents escenaris. Catalunya. 1980-2040

Font: Idescat. Indicadors demogràfics i Projeccions de població (base 2018).

En relació amb l'edat de tenir fills, la tendència recent ha estat d'un increment sostingut de l'edat mitjana a la maternitat, en gran mesura per la reducció dels fluxos d'entrada de l'estranger, fins a assolir un valor proper als 32 anys el 2017. En les projeccions base 2018 es proposa formular tres hipòtesis d'evolució futura de l'edat mitjana a la maternitat, que a llarg termini desemboquen en una diferència de tres anys en l'edat mitjana, però sempre en un context de persistència d'un model tardà de maternitat.

La hipòtesi mitjana pressuposa que es trencarà amb la tendència ascendent observada als darrers anys fins a estabilitzar-se en un valor de 31,5 anys. En la hipòtesi baixa es manté la trajectòria ascendent fins a assolir els 33 anys, i s'aplica a un escenari de baixa fecunditat i de minsos fluxos migratoris amb l'estranger. Per contra, en la hipòtesi alta es considera que uns volums més grans de migració estrangera permetran compensar l'endarreriment de la maternitat de les dones autòctones i es produirà un rejuveniment del calendari conjunt de la fecunditat fins a una edat a la maternitat de 30 anys.

Taula 23. Edat mitjana a la maternitat segons diferents escenaris. Catalunya. 1980-2040

	Registrada	Escenaris		
		Baix	Mitjà	Alt
1980	27,84			
1985	28,44			
1990	29,07			
1995	30,30			
2000	30,90			
2005	30,93			
2010	31,10			
2015	31,89			
2017	32,15			
2020		32,30	31,90	31,49
2025		32,69	31,81	30,71
2030		32,92	31,59	30,21
2035		33,00	31,50	30,00
2040		33,00	31,50	30,00

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

5.2. La mortalitat

L'any 2016 l'esperança de vida va assolir 80,8 anys per als homes i 86,1 anys per a les dones. D'ençà del darrer quart del segle XX, l'evolució de l'expectativa de vida de la població de Catalunya ha estat extraordinàriament favorable. Entre el 1983 i el 2016 s'ha registrat un augment de la vida mitjana de 7,3 anys per als homes i de 6,8 anys per a les dones, que expressat en altres termes equival a un guany d'esperança de vida de 2,2 anys per dècada en els homes i 2,1 anys per dècada en les dones.

L'Idescat ha establert tres hipòtesis de mortalitat per a cada sexe que preveuen una continuació de la tendència d'augment de l'esperança de vida, amb major o menor intensitat. L'evolució els darrers anys de la mortalitat a Catalunya, mesurada en termes de l'esperança de vida en néixer, s'ajusta a l'escenari mitjà d'evolució previst en les projeccions de població base 2013. Per aquest motiu, les hipòtesis que es formulen per a les projeccions base 2018 es basen en gran mesura en les anteriors projeccions actualitzades en funció de les darreres dades disponibles sobre el nivell i l'estructura de la mortalitat a Catalunya.

Taula 24. Esperança de vida en néixer segons diferents escenaris. Catalunya. 1985-2060

	Homes				Dones			
	Registrada	Baix	Mitjà	Alt	Registrada	Baix	Mitjà	Alt
1985	73,77				79,88			
1990	73,70				80,82			
1995	74,83				82,00			
2000	76,17				83,00			
2005	77,49				84,03			
2010	79,20				85,11			
2015	80,31				85,75			
2018		80,47	80,76	81,04		85,89	86,18	86,46
2020		80,81	81,21	81,56		86,16	86,51	86,85
2025		81,56	82,26	82,83		86,76	87,29	87,79
2030		82,16	83,21	84,05		87,27	88,00	88,71
2035		82,65	84,05	85,20		87,69	88,64	89,60
2040		83,04	84,80	86,29		88,05	89,22	90,45
2045		83,36	85,46	87,32		88,35	89,74	91,27
2050		83,62	86,04	88,28		88,60	90,21	92,05
2055		83,83	86,55	89,17		88,82	90,63	92,79
2060		84,00	87,00	90,00		89,00	91,00	93,50

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

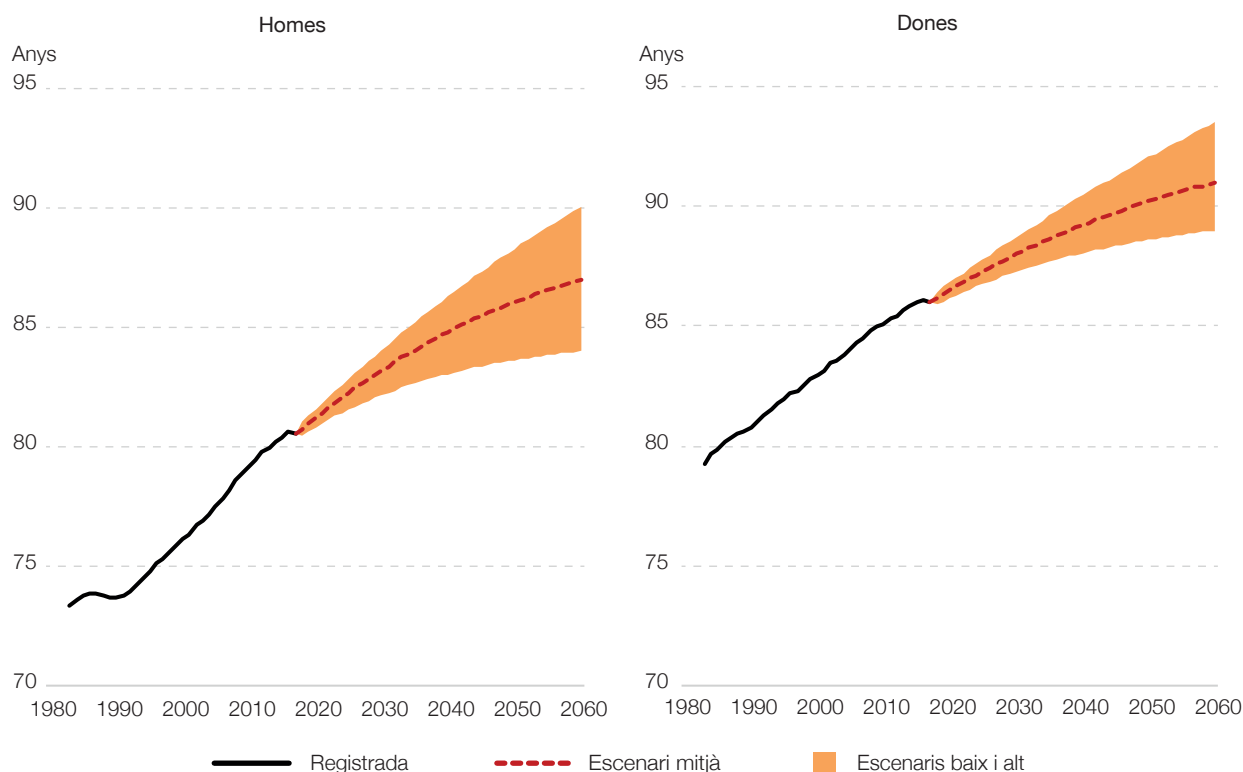
La hipòtesi mitjana preveu que en l'horitzó del 2030 l'esperança de vida podria situar-se en 83,2 anys per als homes i en 88 anys per a les dones. Al final del període de projecció, el 2060, els homes podrien tenir una esperança de vida de 87 anys i les dones, de 91 anys, cosa que suposa un guany mitjà d'esperança de vida d'1,5 anys per dècada en els homes i 1,1 anys per dècada en les dones.

La hipòtesi baixa preveu que en l'horitzó del 2030 l'esperança de vida podria situar-se en 82,2 anys per als homes i en 87,3 anys per a les dones. Al final del període de projecció, el 2060, els homes podrien tenir una esperança de vida de 84 anys i les dones, de 89 anys, cosa que suposa un guany mitjà d'esperança de vida de 0,8 anys per dècada en els homes i 0,7 anys per dècada en les dones.

La hipòtesi alta preveu que en l'horitzó del 2030 l'esperança de vida podria situar-se en 84 anys per als homes i en 88,7 anys per a les dones. Al final del període de projecció, el 2060, els homes podrien tenir una esperança de vida de 90 anys i les dones, de 93,5 anys, cosa que suposa un guany mitjà d'esperança de vida de 2,1 anys per dècada en els homes i 1,7 anys per dècada en les dones.

El creixement de l'esperança de vida no s'ha considerat constant al llarg del període de projecció i s'han assumit uns increments més elevats en els anys més propers i un alentiment del creixement de l'esperança de vida en els períodes més allunyats temporalment. A més, s'ha suposat una reducció de les diferències de mortalitat entre homes i dones a llarg termini: si actualment les dones tenen una esperança de vida de 5,5 anys superior als homes, el 2060 aquesta diferència seria de 3,5 anys en l'escenari baix, 4 anys en l'escenari mitjà i 5 anys en l'escenari alt.

Gràfic 19. Esperança de vida en néixer segons diferents escenaris. Catalunya. 1985-2060

Font: Idescat. Indicadors demogràfics i Projeccions de població (base 2018).

L'anàlisi de l'esperança de vida es complementa amb els valors de l'esperança de vida als 65 anys. Aquest és un indicador que guanya protagonisme en els àmbits de la salut, les ciències socials i l'economia. Les persones viuen més anys i arriben als 65 anys en més bones condicions. L'any 2015 l'esperança de vida als 65 anys era de 19 anys per als homes i de 22,9 anys per a les dones. En els últims 30 anys l'esperança de vida als 65 anys ha augmentat en 3,8 anys en els homes i en 4,4 anys en les dones.

La hipòtesi mitjana preveu que en l'horitzó del 2030 l'esperança de vida als 65 anys podria situar-se en 21 anys per als homes i en 24,6 anys per a les dones. Al final del període de projecció, el 2060, els homes podrien tenir una esperança de vida als 65 anys de 23,8 anys i les dones, de 27,1 anys, cosa que suposa un guany mitjà d'esperança de vida d'1,1 anys per dècada en els homes i 0,9 anys per dècada en les dones majors de 65 anys.

Taula 25. Esperança de vida als 65 anys segons diferents escenaris. Catalunya. 1985-2060

	Homes				Dones			
	Registrada	Baix	Mitjà	Alt	Registrada	Baix	Mitjà	Alt
1985	15,22				18,52			
1990	15,72				19,35			
1995	16,31				20,23			
2000	16,69				20,73			
2005	17,41				21,50			
2010	18,43				22,49			
2015	19,05				22,93			
2018		19,05	19,26	19,45		22,94	23,17	23,39
2020		19,29	19,58	19,83		23,15	23,43	23,70
2025		19,82	20,34	20,75		23,63	24,05	24,46
2030		20,26	21,02	21,63		24,03	24,62	25,20
2035		20,61	21,64	22,50		24,37	25,14	25,94
2040		20,90	22,20	23,32		24,66	25,63	26,65
2045		21,13	22,69	24,10		24,91	26,06	27,35
2050		21,32	23,13	24,84		25,12	26,45	28,01
2055		21,48	23,51	25,53		25,29	26,80	28,65
2060		21,60	23,85	26,19		25,44	27,11	29,26

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

5.3. Les migracions

En la primera dècada del segle XXI Catalunya ha tingut un creixement migratori molt important, quantitativa-ment tant o més alt que el registrat durant els anys seixanta i primers anys setanta del segle passat. Si bé al segle passat el gran flux migratori provenia de la resta d'Espanya, en aquest segle XXI el gran flux migratori prové de l'estranger. Després de la crisi econòmica del 2008, van disminuir les entrades i van augmentar les sortides de migrants estrangers i el 2012-2014 el saldo migratori exterior va esdevenir negatiu. Tanmateix, a partir del 2015 el flux immigratori provinent de l'estranger s'ha intensificat de nou i el creixement migratori torna a ser positiu.

En les projeccions de població de Catalunya s'ha considerat la migració de Catalunya en relació amb dos territoris: amb la resta d'Espanya i amb l'estranger. Per a cadascun d'aquests dos àmbits s'han elaborat tres hipòtesis d'evolució futura de la migració: baixa, mitjana i alta. La combinació de les hipòtesis de migració de la resta d'Espanya amb les hipòtesis sobre migració amb l'estranger dona com a resultat tres nivells de saldo migratori total: baix, mitjà i alt. Cadascuna de les hipòtesis inclou la projecció de fluxos d'entrada (immigracions) i fluxos de sortida (emigracions) entre Catalunya i els dos territoris considerats (la resta d'Espanya i l'estranger). Les hipòtesis de migració s'han mantingut fixes durant tot el període 2030-2060.

En les projeccions de població de les comarques s'ha considerat, a més, un tercer flux migratori, que és la migració dins de Catalunya. Per a aquest component també s'han elaborat tres hipòtesis d'evolució: baixa, mitjana i alta. A més, per a la projecció comarcal cal determinar com es distribueixen territorialment les migracions que tenen origen o destinació a l'estranger i a la resta d'Espanya.

5.3.1. Migració amb l'estranger

Els fluxos migratoris d'entrada i de sortida amb l'estranger són de difícil quantificació. Durant anys la font utilitzada per mesurar aquests fluxos ha estat l'Estadística de variacions residencials (EVR). La intensificació dels fluxos de migració exterior no ha estat prou ben recollida per l'EVR. Al llarg dels primers anys del segle XXI, algunes immigracions exteriors eren incorporades als padrons municipals com a altes per omissió i no es reflectien a l'EVR. Anys més tard, el subregistre es va traslladar a les emigracions exteriors, que no es registraven al padró. Aquest problema es va solucionar parcialment amb la introducció del procediment de caducitat padronal per als estrangers no comunitaris sense permís de residència, però el subregistre de les emigracions a l'estranger continua existint, ja que ara també afecta els estrangers comunitaris i els espanyols. Un altre problema és l'existència d'un sobrerregistre de fluxos amb l'estranger, atès que en alguns casos es produeix una migració de sortida i una d'entrada que en realitat reflecteixen una situació administrativa (padronal) però no un flux migratori real.

Quan cada 10 anys es revisen les sèries d'estimacions de població per comparar-les amb els censos de població, s'observen incoherències entre les xifres definitives de població i les xifres de migracions registrades. Com a pas previ a la construcció de les hipòtesis de migració exterior d'aquestes projeccions de població, s'ha procedit a elaborar una sèrie històrica revisada dels fluxos d'immigració i emigració de Catalunya amb l'estranger, coherent amb la sèrie d'estimacions intercensals de població 1981-2011. La sèrie revisada es compon de fluxos d'immigració i emigració, i el saldo migratori resultant té una alta fiabilitat per la seva coherència amb la sèrie d'estimacions intercensals.

S'estima que la immigració ha crescut lentament fins a l'any 2003 i intensament en el període 2004-2007, i ha començat a disminuir progressivament a partir de l'any 2008. Tanmateix, a partir del 2015 la immigració externa ha tornat a recuperar un ritme de creixement intens. Quant a l'emigració a l'estranger, s'estima que ha crescut progressivament des de l'any 2000, i el valor assolit el 2012-2013 és el màxim observat en les darreres dècades. A partir d'aquests anys el flux d'emigració externa ha començat a disminuir.

El saldo migratori amb l'estranger ha fluctuat durant el segle XXI. La migració exterior va ser molt intensa durant el període 2000-2008, amb un màxim estimat de 136.000 migrants nets el 2005, va esdevenir negativa el 2012-2014, amb un mínim de -55.000 migrants nets el 2013, i posteriorment ha tornat a ser positiva fins a situar-se en 43.000 migrants nets el 2017.

L'Idescat ha elaborat tres hipòtesis de migració amb l'estranger, en cada una de les quals s'especifiquen els fluxos d'immigració i emigració, així com el saldo migratori resultant. A grans trets, s'han mantingut a mitjà i llarg termini els nivells de migració externa de la projecció base 2013, i s'han ajustat a curt termini en funció de l'evolució més recent, que ha resultat ser d'una recuperació del saldo migratori positiu amb l'estranger molt més ràpida i intensa del previst en les anteriors projeccions. S'han establert uns valors normatius a assolir l'any 2030 i que es mantenen constants fins al 2060. Els valors de la migració que s'estableixen a mitjà termini són positius en els tres escenaris. Aquest és un tret distintiu de les projeccions de població de l'Idescat, que tradicionalment consideren que Catalunya és un territori receptor de migració.

Taula 26. Migració amb l'estranger segons diferents escenaris. Catalunya. 1980-2040

	Immigrants				Emigrants			
	Registrats	Baix	Mitjà	Alt	Registrats	Baix	Mitjà	Alt
2000-2004	355.203				31.998			
2005-2009	853.104				338.070			
2010-2014	520.716				617.399			
2015-2019		663.727	693.727	705.265		530.126	510.895	492.434
2020-2024		518.654	593.654	644.936		431.795	394.936	371.218
2025-2029		385.962	460.962	531.474		308.718	281.474	276.987
2030-2034		355.000	430.000	505.000		280.000	255.000	255.000
2035-2039		355.000	430.000	505.000		280.000	255.000	255.000

	Saldo			
	Registrat	Baix	Mitjà	Alt
2000-2004	323.205			
2005-2009	515.034			
2010-2014	-96.683			
2015-2019		133.601	182.832	212.832
2020-2024		86.859	198.718	273.718
2025-2029		77.244	179.487	254.487
2030-2034		75.000	175.000	250.000
2035-2039		75.000	175.000	250.000

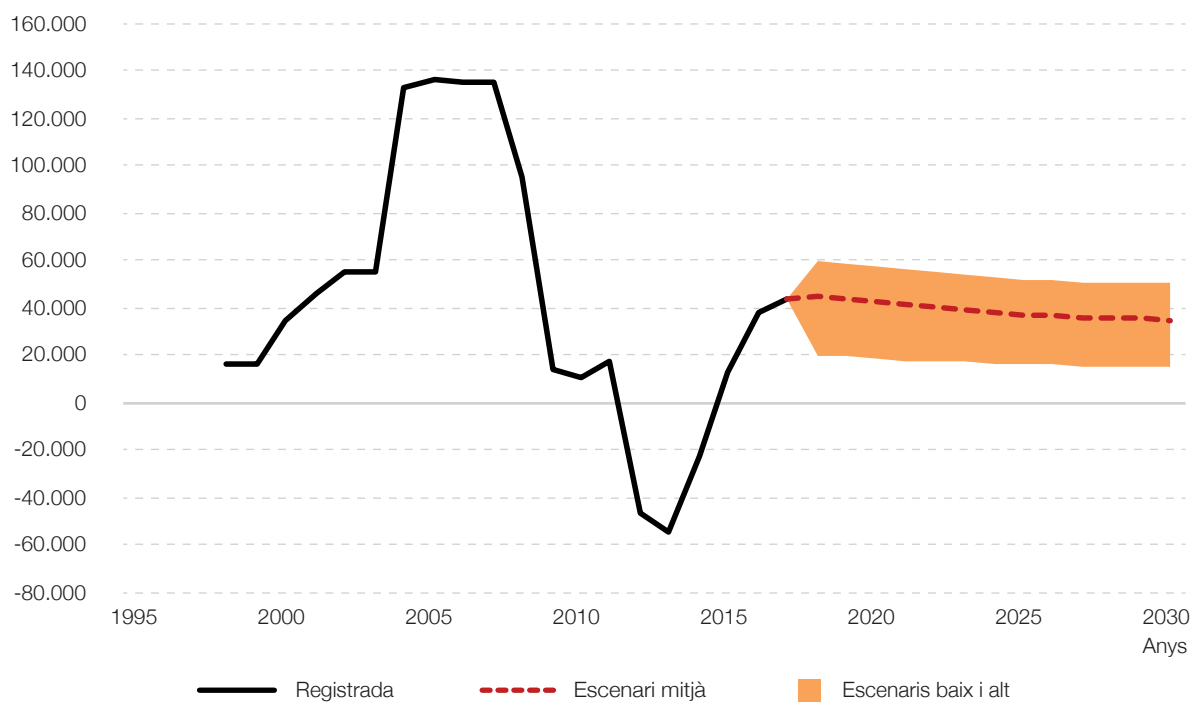
Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

La hipòtesi baixa estableix un saldo migratori exterior al voltant de 19.000 migrants anuals durant el període 2018-2020. Posteriorment la migració es va moderant i s'estabilitza en un saldo de 15.000 migrants nets anuals a partir del 2030. En termes de decennis, el saldo migratori amb l'exterior del període 2021-2030 equival al 20% del saldo migratori positiu amb l'exterior del període 2001-2010.

La hipòtesi mitjana estableix un saldo migratori exterior al voltant de 43.000 migrants anuals durant el període 2018-2020. Posteriorment la migració es va moderant i s'estabilitza en un saldo de 35.000 migrants nets anuals a partir del 2030. En termes de decennis, el saldo migratori amb l'exterior del període 2021-2030 equival al 46% del saldo migratori positiu amb l'exterior del període 2001-2010.

La hipòtesi alta estableix un saldo migratori exterior al voltant de 58.000 migrants anuals durant el període 2018-2020. Posteriorment la migració es va moderant i s'estabilitza en un saldo de 50.000 migrants nets anuals a partir del 2030. En termes de decennis, el saldo migratori amb l'exterior del període 2021-2030 equival al 64% del saldo migratori positiu amb l'exterior del període 2001-2010.

Gràfic 20. Migració amb l'estranger segons diferents escenaris. Catalunya. 1995-2030

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

5.3.2. Migració amb la resta d'Espanya

Els fluxos migratoris entre Catalunya i la resta d'Espanya han augmentat durant el primer decenni del segle XXI. L'augment s'ha produït en paral·lel amb l'augment de la mobilitat amb l'estranger, i en bona part correspon a migrants provinents de l'estranger que posteriorment fan una segona migració dins d'Espanya. Per aquesta raó, paral·lelament a la disminució de les immigracions provinents de l'estranger, el volum de migracions entre Catalunya i la resta d'Espanya està disminuint lleugerament des de l'any 2008. El volum dels fluxos migratoris entre Catalunya i Espanya ha oscil·lat en el darrer decenni entre els 51.000 i els 61.000 immigrants anuals, i entre els 47.000 i els 65.000 emigrants anuals. El saldo migratori de Catalunya amb la resta d'Espanya ha oscil·lat en els darrers 15 anys, amb un valor màxim d'aproximadament 5.000 migrants nets i un valor mínim d'aproximadament -12.000 migrants nets. El saldo registrat el 2017 va ser de 4.200 migrants nets.

En les tres hipòtesis de migració s'ha suposat que el volum dels fluxos de migració amb la resta d'Espanya disminuirà progressivament a curt i mitjà termini, com a resultat de la transició de les generacions plenes a edats de menor migració i la incorporació a edats migratòries de les generacions buides. A partir de l'any 2025, els fluxos migratoris es mantenen constants. En l'escenari baix s'ha projectat un saldo migratori de -8.000 migrants nets anuals, resultat de 40.000 immigracions i 48.000 emigracions. En l'escenari mitjà s'ha suposat un saldo migratori nul cada any, resultat de 45.000 immigracions i 45.000 emigracions. En l'escenari alt s'ha suposat un saldo migratori de 8.000 migrants nets anuals, resultat de 48.000 immigracions i 40.000 emigracions.

Taula 27. Migració amb la resta d'Espanya segons diferents escenaris. Catalunya. 1980-2040

	Immigrants				Emigrants			
	Registrats	Baix	Mitjà	Alt	Registrats	Baix	Mitjà	Alt
2000-2004	207.823				205.867			
2005-2009	285.546				324.634			
2010-2014	277.394				279.296			
2015-2019		256.444	261.781	266.993		240.721	235.777	145.274
2020-2024		219.121	239.157	253.318		244.542	230.799	211.181
2025-2029		200.000	225.000	240.000		240.000	225.000	200.000
2030-2034		200.000	225.000	240.000		240.000	225.000	200.000
2035-2039		200.000	225.000	240.000		240.000	225.000	200.000

	Saldo			
	Registrat	Baix	Mitjà	Alt
2000-2004	1.956			
2005-2009	-39.088			
2010-2014	-1.902			
2015-2019		10.904	21.060	31.216
2020-2024		-25.421	8.358	42.137
2025-2029		-40.000	0	40.000
2030-2034		-40.000	0	40.000
2035-2039		-40.000	0	40.000

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

5.3.3. Distribució territorial de la migració externa

El creixement migratori de les comarques i els àmbits territorials ve determinat pel conjunt de la migració procedent de la resta de Catalunya, de la resta d'Espanya i de l'estranger. Un cop analitzats els fluxos provinents de l'estranger i de la resta d'Espanya, s'analitza a continuació la seva distribució territorial.

El saldo migratori extern, entès com la suma de la migració amb l'estranger i amb la resta d'Espanya, ha fluctuat molt en els darrers anys. Després de la intensa onada migratòria de l'estranger de la primera dècada del segle XXI, ha passat a ser negatiu en els anys 2011-2014 i positiu en els anys 2015-2017.

En la primera dècada del segle XXI, la migració externa s'ha repartit per tot el territori català. Així, per exemple, el 2007 el conjunt de l'Àmbit Metropolità va rebre la meitat de tota la migració, i en particular la comarca del Barcelonès en va rebre una tercera part. Així doncs, la meitat de la migració externa es va adreçar als altres set àmbits no metropolitans. En canvi, l'any 2017, la migració externa s'ha concentrat principalment en el Barcelonès (que n'ha rebut la meitat del total) i la resta de l'Àmbit Metropolità (que n'ha rebut una quarta part addicional). Per tant, els set àmbits no metropolitans han rebut només una quarta part de la migració externa. Els territoris de la meitat oriental han rebut saldos migratoris externs importants: les Comarques Gironines, les Comarques Centrals, el Penedès i el Camp de Tarragona. En canvi, a Ponent el saldo ha estat baix i a les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i Aran ha estat negatiu.

L'escenari mitjà manté a grans trets aquesta distribució de la migració externa, amb algunes modificacions. S'ha reduït la capacitat d'atracció de la immigració de l'estranger de la ciutat de Barcelona i de la resta del Barcelonès, mentre que s'ha incrementat la de la resta Metropolitana, les Comarques Gironines, la del Camp de Tarragona i la del Penedès. La idea general és que com més volum d'immigració de l'estranger, més difusió pel territori i, per tant, creixements relatius més grans a la resta Metropolitana, a les Comarques Gironines, al Camp de Tarragona i al Penedès. També s'ha considerat que el saldo migratori extern dels àmbits de Ponent, les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i Aran es recuperarà moderadament, però amb menor intensitat.

L'escenari baix, que preveu baixos nivells de migració, suposa que aquesta es concentraria principalment a la comarca del Barcelonès, en detriment de la resta de l'Àmbit Metropolità i de la resta de Catalunya. Barcelona i la resta de la seva comarca concentrarien la capacitat d'atracció de la migració externa, i el 2020 rebrien tres quartes parts del total.

En l'escenari alt, que preveu un nivell de migració més alt, es produiria una major distribució de la migració externa per tots els àmbits territorials de Catalunya. A Barcelona i la comarca del Barcelonès la migració seria lleugerament superior a la prevista a l'escenari mitjà, però només representaria un 30% del total de Catalunya. La resta de l'Àmbit metropolità, les Comarques Gironines, el Camp de Tarragona i el Penedès són els àmbits que guanyarien més capacitat d'atracció de la migració externa respecte a l'escenari mitjà.

Taula 28. Saldo migratori extern segons diferents escenaris. Àmbits del Pla territorial. 2007-2030

	2007	2012	2017	2020			2030		
				Baix	Mitjà	Alt	Baix	Mitjà	Alt
Metropolità	63.880	-32.045	36.040	14.346	30.042	41.082	6.050	23.940	37.308
Barcelona ciutat	32.945	-5.906	17.832	10.763	14.414	16.023	10.951	15.386	17.713
Resta Barcelonès	8.497	-7.550	6.828	1.539	2.958	4.381	645	2.661	4.648
Resta Metropolità	22.438	-18.589	11.380	2.044	12.670	20.678	-5.545	5.893	14.948
Comarques Gironines	17.268	-4.433	3.361	786	5.074	8.213	456	3.493	6.620
Camp de Tarragona	14.114	-3.597	2.655	250	3.400	5.419	-15	2.400	4.204
Terres de l'Ebre	6.756	-1.835	-3	-164	430	747	43	618	968
Ponent	9.123	-1.422	731	83	1.192	1.866	334	1.496	2.368
Comarques Centrals	5.355	-3.067	2.337	444	2.006	3.214	260	1.170	2.345
Alt Pirineu i Aran	1.893	-747	-54	16	288	470	65	338	543
Penedès	5.489	-3.616	2.257	507	2.910	4.882	-194	1.545	3.643
Catalunya	123.878	-50.762	47.324	16.269	45.344	65.893	7.000	35.000	58.000

Font: Idescat. Estimacions de població i Projeccions de població (base 2018).

5.3.4. Migració interna de Catalunya

En els darrers 15 anys s'ha registrat un auge dels canvis de residència entre els municipis de Catalunya. Aquests canvis residencials han esdevingut, juntament amb la migració exterior, el factor principal de canvi demogràfic de moltes poblacions comarcals. L'EVR ha comptabilitzat 4 milions de migracions amb origen i destinació als municipis de Catalunya en el període 2002-2017, és a dir, una mitjana de 254.000 migracions anuals. Les dades indiquen que els anys 2005-2007 van ser els que van tenir una xifra més alta de moviments amb origen i destinació dins de Catalunya, mentre que els anys posteriors es produeix una progressiva tendència a la disminució, i el volum de migracions internes dels anys 2016-2017 és el més baix dels darrers 15 anys. Tanmateix, els valors mitjans anuals encara són superiors als del període anterior al 2002.

En termes territorials, hi ha una diferència de tendència entre el quinquenni 2003-2007 i els quinquennis 2008-2012 i 2013-2017. El període 2003-2007 es va caracteritzar per una mobilitat molt alta des de la comarca del Barcelonès, i el municipi de Barcelona en particular, cap a la resta de Catalunya. Com a resultat d'això, la comarca del Barcelonès va tenir un saldo migratori interior net de -148.000 habitants, que es van traslladar principalment cap a l'Àmbit Metropolità, el Penedès, les Comarques Centrals, les Comarques Gironines i el Camp de Tarragona. En canvi, durant els dos quinquennis 2008-2012 i 2013-2017 el saldo migratori interior del Barcelonès es va reduir a -49.000 i -29.000 migrants, respectivament, i els territoris receptors de migració interior van ser principalment l'Àmbit Metropolità i el Penedès. En canvi, les Comarques Centrals, les Comarques Gironines i el Camp de Tarragona van registrar saldos migratoris interns molt moderats en el període 2013-2017. Els àmbits més llunyans respecte del Barcelonès, com són Ponent, les Terres de l'Ebre i l'Alt Pirineu i Aran, fins i tot van registrar en aquests dos quinquennis saldos migratoris interiors lleugerament negatius.

Les hipòtesis de projecció de la migració interna suposen per als propers quinquennis una recuperació moderada del volum de migracions entre els municipis de Catalunya, per situar-se en nivells equivalents a la mitjana del quinquenni 2013-2017. No hi ha diferències importants entre els tres escenaris en relació amb la migració interna.

Quant a la distribució territorial de la migració interna, en l'escenari mitjà es preveu que a mitjà i llarg termini augmenti la dispersió de la població del Barcelonès cap als àmbits territorials de la província de Barcelona: Àmbit Metropolità, Penedès i Comarques Centrals. El saldo negatiu de la comarca del Barcelonès (-29.000 migrants en el quinquenni 2013-2017) augmentaria progressivament per situar-se en -38.000 migrants el 2018-2023, -63.000 el 2023-2027 i -75.000 el 2028-2032. La dispersió de la població del Barcelonès cap als altres territoris no suposa necessàriament una pèrdua de població, ja que en paral·lel aquesta comarca té una important dinàmica d'atracció de població de l'estranger.

El saldo migratori de l'Àmbit Metropolità sense incloure el Barcelonès recuperaria i superaria els valors dels passats 10 anys: 32.000 migrants nets al quinquenni 2018-2022, 55.000 al quinquenni 2023-2027 i 66.000 al quinquenni 2028-2032. Els altres dos àmbits territorials que rebrien més migració interna procedent del nucli metropolità serien el Penedès (de 5.000 a 6.000 migrants nets per quinquenni, valors semblants als del període 2013-2017) i les Comarques Centrals (de 3.000 a 4.000 migrants nets per quinquenni, valors semblants als del període 2008-2012).

La resta d'àmbits territorials tindrien saldos migratoris interns moderats, que seguirien la tendència observada en el quinquenni 2013-2017 i serien positius al camp de Tarragona i negatius a les Comarques Gironines, les Terres de l'Ebre, Ponent i l'Alt Pirineu i Aran. En aquests àmbits, la contribució de la migració externa és la que aconseguiria que el saldo migratori total sigui de signe positiu, tal com s'ha vist anteriorment en l'anàlisi de resultats per àmbits territorials.

Taula 29. Saldo migratori intern segons diferents escenaris. Àmbits del Pla territorial. 2003-2032

	2003-2007	2008-2012	2013-2017	2018-2022	2023-2027	2028-2032
Metropolità	-103.326	-15.600	-4.754	-5.657	-7.899	-9.115
Barcelona ciutat	-108.253	-34.727	-25.422	-35.215	-55.561	-64.678
Resta Barcelonès	-39.628	-14.537	-3.527	-2.728	-7.632	-10.883
Resta Metropolità	44.554	33.664	24.195	32.286	55.293	66.446
Comarques Gironines	21.989	877	-306	-974	-826	-770
Camp de Tarragona	19.203	2.826	690	723	595	450
Terres de l'Ebre	2.631	-682	-1.360	-473	183	572
Ponent	480	-652	-1.831	-1.250	-1.144	-1.119
Comarques Centrals	14.675	2.803	2.303	3.030	3.607	3.943
Alt Pirineu i Aran	174	-143	-719	-448	-93	114
Penedès	44.175	10.571	5.977	5.049	5.577	5.924
Catalunya	0	0	0	0	0	0

Font: Idescat. Estimacions de població i projeccions de població (base 2018).